STEIGEN
KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Steigen kommunestyre
Møtested: Rådhuset, Leinesfjord
Møtedato: 13.12.2017 Tid: Kl. 09:00

Eventuelle forfall, samt forfallsgrunn bes meldt **snarest** til sentralbordet, tlf. 757 78800

Vararepresentanter som evt. skal møte vil få nærmere innkalling over telefon.

Representantene ordner med skyss på billigste måte.

SAKSLISTE

Utvalgssakstype/nr.		Arkivsaksnr. Tittel
PS	87/17	17/1024 **FRITAK FRA VERV I ELDRERÅDET**
PS	88/17	17/1038 **SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV**
PS	89/17	16/615 **BETALING FOR KOMMUNALE VIGSLER**
PS	90/17	17/1157 **GEBYRSATSER 2018**
PS	91/17	17/1156 **BETALINGSSATSER KULTUR- OG OPPVEKST 2018**
PS	92/17	17/1105 **GODKJENNING AV NY RENOVASJONSFORSKRIFT FOR KOMMUNENE I SALTEN**
PS	93/17	17/1155 **SPILLEMIDLER 2018**

Postadresse:
Rådhuset
8281 LEINESFJORD

Besøksadresse:
Leinesfjord
LEINESFJORD

Telefon:
Telefaks: 75 77 88 10

PS	94/17	17/705 **OPPTAK AV LÅN/TILSKUDD I HUSBANKEN FOR VIDERE TILDELING**
PS	95/17	17/417 **OPPSIGELSE AV AVTALE MED NORDLANDSMUSEET**
PS	96/17	17/1066 **DRIFTSTILSKUDD FYSIOTERAPEUT**
PS	97/17	17/1141 **ÅRLIG EIENDOMSSKATTEVEDTAK 2018**
PS	98/17	17/1026 **NYTT INTERKOMMUNALT REVISJONSSELSKAP**
PS	99/17	17/290 **VURDERING AV ORDNING MED KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT**
PS	100/17	17/1154 **RUSMIDDELPOLITISK HANDLINGSPLAN**
PS	101/17	17/1153 **TILVISNINGSAVTALER**
PS KST	102/17	15/689 **VALG AV REPRESENTANTER TIL KULTURVALGET I SALTEN KULTURSAMARBEID**
PS	103/17	17/1068 **OMORGANISERING AV TJENESTETILBUD PLEIE- OG OMSORGSSEKTOREN**
PS	104/17	17/106 **BUDSJETTREGULERING 2017**

Eventuelt.

FRITAK FRA VERV I ELDRERÅDET

Saksbehandler:	Asle Schrøder	Arkiv: C83
Arkivsaksnr.:	17/1024	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
78/17	Steigen kommunestyre	01.11.2017
87/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Arvid Nødtvedt innvilges permisjon fra sitt verv i eldrerådet ut valgperioden. Som nytt fast medlem av eldrerådet velges Bjørn Stemland.

Behandling/vedtak i Steigen kommunestyre den 01.11.2017 sak 78/17

Behandling:
Forslag fra Astri G. Valberg: «Utsettes til Pensjonistforeningen får drøftet saken»

Vedtak:
Ved alternativ votering, ble Astri G. Valbergs forslag enstemmig vedtatt.
Saken utsettes.

Saksutredning:
Arvid Nødtvedt har bedt seg fritatt fra verv som medlem av eldrerådet ut valgperioden. Begrunnelsen for søknaden er personlige årsaker.

Arvid Nødtvedt er en av tre faste medlemmer som er valgt på bakgrunn av liste fra Pensjonistforeningen. Det er også tre varamedlemmer fra denne listen.

Saka var lagt fram for kommunestyret den 1.11.2017, der følgende vedtak ble fattet, etter forslag fra Astri G. Valberg: *«Utsettes slik at Pensjonistforeningen får foreslå nye kandidater»*

Steigen Pensjonistforening har nå i brev foreslått Bjøn Stemland som nytt medlem av eldrerådet. De opplyser at han er forspurt og villig til å påta seg vervet.

SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: 465
Arkivsaksnr.:	17/1038	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
88/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Aase Refsnes gis fritak fra verv som varamedlem til Steigen kommunestyre og Plan- og ressursutvalget i Steigen for den tidsperioden hun er fylkesråd i Nordland Fylkeskommune. Som nytt varamedlem til plan- og ressursutvalget velges..... for samme periode.

Saksutredning:
Aase Refsnes er valgt som varamedlem til Steigen kommunestyre og Plan- og ressursutvalget i Steigen. Hun er fra september 2017 utnevnt til fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse i Nordland Fylkeskommune. Hun har søkt fritak fra sine politiske verv i Steigen kommune for den tidsperioden hun har verv i Nordland Fylkeskommune.

Det har den seinere tid vært problemer med å få innkalte varamedlemmer til å møte, både i kommunestyret og plan- og ressursutvalget. Dette har resultert i at kommunestyret/ utvalget ikke har vært fulltallig på enkelte møter. Dersom fritak innvilges vil varamannslista til kommunestyret suppleres utifra valgoppgjøret. Det er også behov for å velge nytt varamedlem til plan- og ressursutvalget. Her bør det framsettes forslag fra valgkomiteen.

BETALING FOR KOMMUNALE VIGSLER

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: F82
Arkivsaksnr.:	16/615	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
89/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Steigen kommune skal kreve betaling som dekker følgende kostnader ved kommunale vigsler:

- **Merkostnader som følge av vigsel ut over vanlig tilbud om tid og sted, for kommunens egne innbyggere og personer ikke bosatt i Norge (jfr. forskrift om kommunale vigsler § 2)**
- **Nødvendige kostander til vigselen for personer som er bosatt i andre kommuner (jfr. forskrift om kommunale vigsler § 3).**

For nærmere redegjørelse for hvilke kostnader dette kan gjelde vises det til saksframlegget.

Saksutredning:
Det vises til sak 79/17 som ble behandlet i Steigen kommunestyre den 1. nov. d.å.
Forskrift om kommunale vigsler fastsetter at vigselstilbudet skal være gratis for kommunens egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge, men som oppfyller vilkårene for å inngå ekteskap her. Kommunen kan ta betaling for nødvendige merkostnader dersom kommunen tilbyr vigsel ut over det vanlige tilbudet om tid og sted. Dersom kommunen tilbyr vigsel for andre enn de som er nevnt ovenfor, kan kommunen ta betaling for nødvendige kostnader til vigselen. Det er ikke anledning til å ta betaling ut over dekning av nødvendige (mer)kostnader. Dersom kommunen skal kreve betaling for kostnadsdekning, må dette hjemles i egne bestemmelser.

Det tilrås at kommunestyret nå gjør vedtak som gir hjemmel for å kreve betaling for de merkostnadene forskriften gir rom for å kreve betaling for.

Nærmere om hvilke kostnader som legges til grunn for betaling:
Det skilles mellom vigsler etter forskriftens § 2, der kun merkostnader kan kreves dekket, og vigsler etter § 3, der nødvendige kostnader kan kreves dekket. Slik kommunens ordinære tilbud legges opp, vil det ikke bli merkostnader til lønn, og heller ikke utgifter til transport/kjøring. En vil disponere lokaler som allerede er oppvarmet. Ved ønske om vigsler utenom ordinær tid og sted, skal kostnader til lønn og kjøring/annen reise kreves refundert, dersom slike kostnader påløper. Eventuelle andre merkostnader som påløper utifra avtale som gjøres i anledning den enkelte vielsen må kreves betaling for. Steigen kommune kan ikke påta seg kostander med å stille andre lokaler til disposisjon enn det ordinære tilbudet. Dette må eventuelt bli på brudefolkenes egen kostnad.

Vedlegg:
Forskrift om kommunale vigsler

LOVDATA

Forskrift om kommunale vigsler

Dato	FOR-2017-09-18-1421
Departement	Barne- og likestillingsdepartementet
Publisert	
Ikrafttredelse	01.01.2018
Sist endret	
Endrer	
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1991-07-04-47-§12a
Kunngjort	20.09.2017 kl. 15.15
Korttittel	Forskrift om kommunale vigsler

Hjemmel: Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 18. september 2017 med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 12a andre ledd.

§ 1. *Tilgjengelig vigselstilbud i kommunen*

Kommunen skal ha et tilgjengelig vigselstilbud til personer som nevnt i § 2 første ledd. Tilbudet skal dekke etterspørselen i kommunen på en god måte og tilrettelegges for personer med funksjonsnedsettelse og for andre med særskilte behov.

Trer i kraft 1 jan 2018.

§ 2. *Tilbud til egne innbyggere mv.*

Vigselstilbudet skal være gratis for kommunens egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge, men som oppfyller vilkårene for å inngå ekteskap her.

Kommunen kan ta betaling for nødvendige merkostnader dersom kommunen tilbyr vigsel ut over det vanlige tilbudet om tid og sted. Brudefolkene skal informeres om kostnaden i god tid før vigselen.

Trer i kraft 1 jan 2018.

§ 3. *Tilbud til andre kommuners innbyggere*

Tilbyr kommunen vigsel for andre enn de som er nevnt i § 2, kan kommunen ta betaling for nødvendige kostnader til vigselen. Brudefolkene skal informeres om kostnaden i god tid før vigselen.

Trer i kraft 1 jan 2018.

§ 4. *Kommunale bestemmelser om betaling*

Krav om betaling for vigsler etter § 2 andre ledd og § 3, bør fastsettes i egne bestemmelser.

Trer i kraft 1 jan 2018.

§ 5. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. januar 2018.

GEBYRSATSER 2018

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: 231
Arkivsaksnr.:	17/1157	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
90/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

For 2018 vedtas følgende satser for kommunale gebyr:

1. **For vann og avløp videreføres satsene uendret fra 2017 til 2018.**

2. **Gebyr for slamtømming (tømming annethvert år): Kr. 617,- + mva.**
3. **Feieavgifta beholdes på kr. 483,- + mva.**
4. **Gebyrregulativet for husholdningsrenovasjon 2018, vedtatt av representantskapet i IRIS 10.11.2017, vedtas å gjelde for Steigen kommune. Det kreves inn et kommunalt påslag på kr. 60,- + mva pr abonnent.**
5. **Kaileie: Satser i gjeldende gebyrregulativ økes med 3 %.**
6. **Øvrige kommunale salgs- og leieinntekter økes i henhold til inngåtte leieavtaler. Der ikke annet er avtalt økes salgs- og leieinntekter med 3 % med virkning fra 1. januar 2018.**

Saksutredning:
For avfall (renovasjon) er det et lovmessig krav at selvkost-prinsippet skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling. Kommunestyret vedtok i desember 2008 at tjenestene vann, avløp, slamtømming og feiing også skal finansieres etter selvkost-prinsippet. Selvkost er den merkostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste. Gebyrnivået for disse tjenestene har dermed fra og med 2009 vært fastlagt utifra selvkostprinsippet. Kravet til selvkost innebærer at tjenesten over en 3-5-årsperiode skal gå i balanse.
I forbindelse med regnskapsavslutninga settes det hvert år opp et eget selvkostregnskap for det enkelte selvkostområde, i tråd med veileder for selvkost gitt av kommunal- og regionaldepartementet.

Vann og avløp
Selvkostfond vann er pr. 31.12.2016 på 403.000,- kr. Dette framkom etter et driftsoverskudd på kr. 195.000 i 2016, mens det var underskudd på drifta de tre foregående årene
For avløps-området var det også driftsoverskudd i 2016, på kr. 221.000, etter flere år med underskudd. Saldo selvkostfond avløp er pr. 31.12.2016 kr. 13.000.
Utifra status på disse selvkostfondene ser en ikke at det er grunnlag for å foreslå endring i gebyrsatsene.

Slamtømming
Selvkostområdet vært drevet nær balanse i mange år. De seks siste årene har vi bygget opp et selvkostfond som pr. 31.12. 2016 er på 316.000,-. Dette utgjør ca. 28 % av årlige

driftsutgifter. Tjenesten skal gå i balanse over en tre-femårs-periode, og det anbefales derfor at gebyret nå reduseres en periode, slik at inntektene blir mindre enn utgiftene, og fondet reduseres. Foreslått reduksjon for 2018: 20%

Feiing
Etter mange år med framført underskudd på dette selvkostområdet, ble det i 2015 og 2016 et driftsoverskudd. Saldo selvkostfond feiing er pr 31.12.2016 på kr. 166.000. Det foreslås derfor ikke noen økning av gebyret for feiing i 2017. Kommunen skulle i løpet av 2017 ha utarbeidd ny forskrift for feiegebyr, blant annet på bakgrunn av at det er innført plikt til feiing/tilsyn også med fyringsanlegg i fritidsboliger. Dette har en ikke klart å prioritere, og oppgaven går derfor videre til 2018. I påvente av denne gjennomgangen forslås det ikke å sette ned feiegebyret.

Renovasjon
Tjenesten utføres av Iris Salten IKS, som også krever inn gebyr. Representantskapet i selskapet vedtar hvert år gebyrregulativ for selskapets dekningsområde. I henhold til renovasjonsforskrifter for Salten og selskapsavtalen for Iris Salten IKS skal gebyrregulativet vedtas av kommunestyret i den enkelte kommune. Dette regulativet følger som vedlegg i saken.
For 2016 innførte Steigen kommune kommunalt påslag på kr. 60,- for å dekke administrative utgifter ved renovasjonen. Dette foreslås videreført.

Kaileie
Nytt regulativ for bruk av kommunale kaier ble vedtatt i kommunestyret 29.02.16. Det foreslås ei økning av disse satsene med 3 % fra 2017 til 2018.

Husleie
I henhold til gjeldende husleieavtaler kan leiesatsen økes tilsvarende årlig prisstigning. Husleieøkning kan ikke gjennomføres det første leieåret. På denne bakgrunn er husleien for en viss del av boligmassen økt tilsvarende 1,2 % i budsjett-forslaget for 2018.

Vedlegg:
Vann- og avløpsgebyr 2017
Gebyrsatser renovasjon 2018, vedtatt av rep.skap IRIS 10.11.17

Steigen kommune

Vann- og avløpsgebyrer 2017

Vedtatt av Steigen kommunestyre 14.12.2016 med hjemmel i lokal forskrift om vann- og avløpsgebyrer vedtatt 2.11.2016. Kommunestyret vedtar årlig nytt gebyrregulativ i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Tilknytningsgebyr er et engangsgebyr som skal betales for tilknytning til kommunalt vann- og/eller avløpsanlegg. Gebyret skal betales ved tilknytning av:

a) Nybygg.
b) Tilknytning av eksisterende bygg, eller bygg som kommunen krever tilknyttet.
c) Eksisterende bygg med tilknytning som ikke er godkjent.
d) Annen permanent tilknytning til kommunalt vann- eller avløpsanlegg, f.eks. vanningsanlegg for landbruk, idrettsanlegg mv.
e) Særskilt tilknytning av sprinkleranlegg.

Lav sats skal betales:

i. Ved kommunal overtagelse av private vann- og/eller avløpsanlegg.
ii. For ny eiendom der kommunen ikke har fremført ledningsnett frem til 30 meter fra bygningens yttervegg og abonnenten må ta kostnadene med framføring av ledningsnett fram til eiendommen selv.

Ved alle andre tilknytninger skal tilknytningsgebyret være etter høy sats.
Tilknytningsgebyret skal være betalt før tilknytning.

Årsgebyr for vannforsyning og avløpshåndtering er todelt:

Abonnementsgebyr:

Et fast årlig gebyr for kommunens vann- og avløpstjenester. Inntektene fra gebyret skal fortrinnsvis dekke tjenestenes kapitalkostnader. I 2017 forventes kapitalkostnadene for vann og avløp å utgjøre henholdsvis 45 % og 37 % av de totale driftskostnadene.

Forbruksgebyr

Fastsettes etter faktisk eller stipulert vannforbruk. Stipulert forbruk beregnes ut ifra eiendommens bruksareal multiplisert med en faktor på 1,2 m^3/m^2. Bruksareal beregnes etter NS-3940.

Vann- og avløpsgebyrene beregnes etter prinsippet vannmengde inn er lik vannmengde ut.

Differensiert abonnementsgebyr:

Abonnementsgebyret er differensiert ut fra brukskategorier. Bolig og fritidsbolig skal betale abonnementsgebyr som en fast sats per boenhet. Eiendom med hybel eller sokkelleilighet betaler ikke abonnementsgebyr for første boenhet som er hybel eller sokkelleilighet. Følgende eiendommer skal betale abonnementsgebyr etter kategorier som gjenspeiler den enkelte eiendoms relative nytte av forsyningsinfrastrukturen:

a) Nærings- og kombinasjonselendom.
b) Borettslag og sameier.
c) Sprinkleranlegg.

Kategoriene tar utgangspunkt i største årlige vannforbruk (målt eller stipulert) de siste fem årene. For 2017 gjelder følgende kategorier for eiendom som betaler etter kategori:

Kategori	Intervall	Antall abonnementsgebyr
Sprinkleranlegg		1
Gruppe 1	inntil 200 m^3 per år	1
Gruppe 2	fra 200 til 400 m^3 per år	2
Gruppe 3	fra 400 til 900 m^3 per år	3
Gruppe 4	fra 900 til 2.700 m^3 per år	6
Gruppe 5	over 2.700 m^3 per år	10

Vannmåleravlesning:

Abonnenter som har vannmåler betaler en årlig leie for vannmåleren.

Alle vannmålere skal avleses en gang hvert år innen 31. desember. Målerstand skal rapporteres på vannmålerkort og sendes til kommunen elektronisk eller som brevpost.

Gebyrsatser (alle satser er inklusiv merverdiavgift):

	Vann		Avløp	
Årlig abonnementsgebyr (kr/år)	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Bolig- og fritidseiendom, per boenhet	*2.049,-*		*1.859,-*	
Sprinkleranlegg	*2.049,-*		*1.859,-*	
Gruppe 1	*2.049,-*		*1.859,-*	
Gruppe 2	*4.098,-*		*3.718,-*	
Gruppe 3	*6.147,-*		*5.577,-*	
Gruppe 4	*12.294,-*		*11.154,-*	
Gruppe 5	*20.490,-*		*18.590,-*	

	Vann		Avløp	
Forbruksgebyr (kr/m^3)	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Alle abonnenter	*14,9*	*24,4*	*16,6*	*24,4*

	Vann	
Vannmålerleie (kr/år)	**2017**	**2016**
Per måler	*570,-*	*570,-*

Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler:

Dersom abonnenten unnlater å foreta avlesning i tråd med lokal forskrift og kommunen må foreta avlesningen: kr 1.000,- per gang per eiendom.

	Vann		Avløp	
Tilknytningsgebyr (kr)	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Lav sats	*1.250,-*		*1.250,-*	
Høy sats	*27.500,-*	*27.217,5*	*27.500,-*	*27.217,5*

Gebyr for avstengning og påsetting av vannforsyningen:

Dersom kommunen foretar avstengning eller påsetting: kr 2.000,- per gang per tilknytningspunkt.

Gebyrreduksjon i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag

Abonnenten har rett til reduksjon i gebyr ved feil eller mangel ved vannforsyningen i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag. Abonnenten har rett til redusert gebyr dersom ikke-varslet avbrudd i vannforsyningen varer i mer enn 24 timer. Vilkår for gebyrreduksjon er at mangelen skyldes forhold på kommunens side, for eksempel forurensing i vannkilde eller feil ved kommunalt anlegg. Krav om redusert gebyr må fremmes innen to måneder etter at forholdet oppsto, dersom ikke kommunen har fattet eget vedtak om gebyrreduksjon.

Gebyrreduksjon i årsgebyret i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag:

Årsgebyret reduseres med inntil 0,3 % per påbegynte døgn utover det første døgnet.

Forfallsdatoer for kommunale gebyrer:

20. mars og 20. september

Eksempler på gebyrutregning

Målt forbruk (100 m^3):

Vann: 2.049 kr + (100 m^3 x 14,9 kr/m^3) + 570 kr = 4.109 kr

Avløp: 1.859 kr + (100 m^3 x 16,6 kr/m^3) = 3.519 kr

Totalt per år/termin: 7.628,-/1.907,-

Stipulert forbruk (100 m^2 BRA):

Vann: 2.049kr + (100 m^2 x 1,2 m^3/m^2 x 14,9 kr/m^3) = 3.837 kr

Avløp: 1.859 kr + (100 m^2 x 1,2 m^3/m^2 x 16,6 kr/m^3) = 3.851 kr

Totalt per år/termin: 7.688,-/1.922,-

Gebyrer og priser 2018

Alle priser og gebyrer er i den videre fremstilling avrundet til nærmeste krone. De endelige priser skal tilpasses våre datasystem for registrering og fakturering av kundene. I denne prosessen kan øresavrunding gi små endringer i de priser og gebyrer som er presentert her.

Renovasjonsgebyret i Salten er knyttet til størrelsen på restavfallsdunken til den enkelte boenhet. Grunngebyret, det vil si det minste en husholdning skal betale, settes til samme gebyr som 80 liters gebyret.

Budsjettfremlegget er basert på en reduksjon på -1,5 % i renovasjonsgebyret. De øvrige prisene inkl. levering på miljøtorgene økes med 1,5%. Prisøkning for Gulsekken og Asbestsekken økes noe mere på grunn av økte innkjøpspriser ut over 1,5%.

Prisliste 2018

Husholdningsgebyr	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
Grunngebyr	2 083	2 052	2 565
80 liter	2 083	2 052	2 565
130 liter	2 332	2 297	2 871
190 liter	2 628	2 589	3 236
240 liter	2 874	2 831	3 539
350 liter	2 421	2 385	2 981
500 liter	5 702	5 616	7 021
660 liter	7 512	7 399	9 249
750 liter	8 528	8 400	10 500
Pr. m3 i container	11 801	11 624	14 530

Priser avfallssystemet «underground»:

Antall abonnenter	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
40 – 50	2 083	2 052	2 565
31 – 39	2 332	2 297	2 871
22 – 30	2 628	2 589	3 236
10 - 21	2 874	2 831	3 539
Nøkkelkort-ekstrakort/erstatningskort-per stk	300	300	375

Etableringskostnad avfallssystemet «underground»:

Antall abonnenter	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
Nye BRL og sameier	49 000	49 000	61 250
Etablerte BRL og sameier	25 000	25 000	31 250

Andre betalingstjenester:

	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
Gulsekk inkl. levering (ny sekk)	72	78	98
Asbestsekken (ny sekk)	109	150	188
Husholdningsplastsekken pr. rull	16	16	20
Matavfallsposer pr. rull	gratis	gratis	gratis
Henting av avfallsdunk inntil 10 m fra veikant	1010	1025	1 281
Henting av avfallsdunk fra 10 m - 20 m.	2020	2050	2 563
Henting av dunk på 4 hjul inntil 10 m.	1200	1218	1 523
Fri henting for syke og svake inntil 20 m.	0	0	0
Montering av lås i dunk	400	406	508
Grovavfallsruter pr. tonn.	3 385	3436	4 295
Fradrag ved hjemmekompostering.	265	269	336
Feriehenting	46	47	59
Bytting av dunk på hjemmeadresse	193	196	245
Bytting av dunk 130 l i stedet for 40 l glassdunk	268	272	340

Ekstratømming: Husholdningskunder som av ulike årsaker ikke ser seg tjent med å benytte gulsekken, kan
bestille ekstratømming. Pristabellen er uavhengig av fraksjonstype, og prises etter dunkstørrelse per tømming:

Ekstratømming:	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
Tilkjøringsgebyr	120	122	152
80 l	130	132	165

130 l	161	163	204
190 l	204	207	259
240 l	208	211	264
350 l	317	322	402
500 l	442	449	561
660 l	525	533	666
750 l	599	608	760
4 m3 container	2716	2757	3 446
6 m3 container	3808	3865	4 831
8 m 3 container	4907	4981	6 226
per 100 l sekk	147	149	187
m3 i løs vekt	920	934	1 167

Hyppigere tømming: I tilfeller der sameier/borettslag av arealmessige begrensninger må ha hyppigere tømming
enn etter "Grønt System", (tømming restavfall hver 4. uke) legges et påslag på dunken tilsvarende 20%.

Påslag hyppigere tømming	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
80 l	416	422	528
130 l	467	474	593
190 l	526	534	667
240 l	575	584	730
350 l	859	872	1 090
500 l	1 140	1157	1 446
660 l	1 502	1525	1 906
750 l	1 706	1732	2 164
Per m3 container	2 274	2308	2 885

Priser avfallsmottak pr 1.1.2018

For husholdninger er det innført gratis levering av alle sorterte avfallsfraksjoner som kan gjenvinnes avhengig av tilbudet på de ulike mottakene.

Fra 1. januar 2018 gjelder følgende priser, **eks mva per tonn levert på anlegg med vekt.**

HUSHOLDNINGSAVFALL	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
Minstepris	40,00	40,60	50,75
Restavfall	2 440	2477	3 096
Trevirke over 180 kg*	922	936	1 170
Vinduer som ikke er farlig avfall leveres som restavfall			
Øvrige fraksjoner er gratis			

*)Hvis kunden har mer enn 180 kilo må man betale for hele leveringen. Er mengden under 180 kilo leveres blandet trevirke gratis.

NÆRINGSAVFALL	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl

			mva
Minstepris	40	41	50,75
Restavfall	2 440	2477	3 096
Eternittavfall	1 204	1222	1 528
Blandet papir (1299)	1 041	1057	1 321
Matavfall (1111)	1 303	1323	1 653
Blandet trevirke (ikke impregnert) (1149)	922	936	1 170
Hageavfall (1132)	386	392	490
Vinduer pr. stk.	202	205	256
Impregnert trevirke (1146)	2 766	2807	3 509

Fra 1. januar 2018 gjelder følgende priser, **eks mva per m^3 levert på anlegg uten vekt.**

HUSHOLDNINGSAVFALL	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
Restavfall, minstepris inntil 100 l	58	59	74
Restavfall, fra 100 l til 250 l	116	118	147
Restavfall, fra 250 l til 500 l	177	180	225
Restavfall per m3	355	360	450
Trevirke over 1 m3*	198	201	251
Vinduer som ikke er farlig avfall leveres som restavfall			
Øvrige fraksjoner er gratis			

*)Hvis kunden har mer enn en kubikk. Er mengden under en kubikk leveres blandet trevirke gratis.

NÆRINGSAVFALL	Gebyr 2017	Gebyr 2018 ex mva	Gebyr 2018 inkl mva
Restavfall, ukomprimert per m3	355	360	450
Sortert avfall, ukomprimert per m3	198	201	251
Impregnert virke per m3	666	676	845
Vinduer, alle typer per stk.	200	203	254
Eternitt avfall, per m3	1204	1222	1 528

BETALINGSSATSER KULTUR- OG OPPVEKST 2018

Saksbehandler: Vegard Danielsen Arkiv: 231
Arkivsaksnr.: 17/1156

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
91/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Barnehage

Kontingent pr. mnd					
Dager i uka	5	4	3	2	1
1. barn	2 910	2 328	1 746	1 164	582
2. barn	2 037	1 630	1 222	815	407
3. barn	1 455	1 164	873	582	291

Skolefritidsordning

Kontingent pr. mnd					
Antall timer uka	24	19,5	15,5	9,5	4
1. barn	1 958	1 591	1 265	775	326
2. barn	1 175	955	759	465	196

Kulturskolen

Kontingent pr. mnd	
Opplæring	351
Søsken 1.aktivitet	246
Søsken 2.-3.aktiv.	351
Voksne	490

Saksutredning:

Barnehageplass
Regjeringen har lagt inn i statsbudsjettet ny maksimal pris for fem dagers barnehageplass på kr. 2910. Moderasjonsordningene er som tidligere. Fra 2015 ble det i tillegg innført inntektsavhengig moderasjon som blir justert hvert år.

Skolefritidsordningen
Kontingenten for opphold i skolefritidsordningen er øket med 2%.

Kulturskolen
Kontingenten for plass i kulturskolen er øket med 25%.

GODKJENNING AV NY RENOVASJONSFORSKRIFT FOR KOMMUNENE I SALTEN

Saksbehandler:	Gunnar Svalbjørg	Arkiv: M50
Arkivsaksnr.:	17/1105	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
92/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Steigen kommune vedtar ny forskrift for renovasjon i Salten som vedlagt

Saksutredning:
Representanskapet i i Iris Salten IKS har godkjent forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten og oversender forslaget til eierkommunene for behandling. Endelig godkjenning av forskriften skjer i det enkelte kommunestyremøte. Iris Salten IKS anmoder alle kommuner om å vedta forskriften.

Oversendt saksutredning samt forslag til ny forskrift ligger vedlagt.

Vedlegg:
Saksfremlegg: Godkjenning av ny renovasjonsforskrift for kommunene i Salten.

Iris Salten IKS – Representantskapet

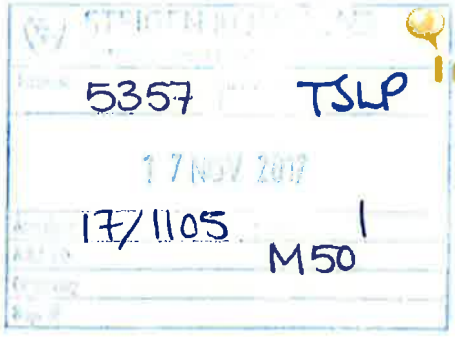

Saksfremlegg:

Godkjenning av ny renovasjonsforskrift for kommunene i Salten.

Hensikt
Eksisterende forskrifter ble utformet etter at Iris ble satt i drift i januar 1994. Det er vesentlig for Salten og eierkommunene at gjeldende felles renovasjonsforskrifter blir revidert. I tillegg er det viktig å modernisere forskriftene iht. lovverket og definisjoner som er endret innenfor avfallslovgivingen.

Bakgrunn
Styret behandlet i sitt møte 21 juni revidering av felles renovasjonsforskrift for Salten.

Styret gjorde en endringer i utkastet og gjorde følgende vedtak:

> *Styret vedtar oppstart av prosess med sikte på etablering av nye renovasjonsforskrifter. Styret vedtar å legge revidert forskrift ut på høring.*
>
> *Styret ønsker at forskriften skal behandles av representantskapet i deres møte 10. november 2017, og ber om at administrasjonen planlegger for dette.*

Ny felles forskrift har vært ute på høring fra 21 juni til og med 21 august. Fylkesmannen i Nordland og kommunene i Salten er tilskrevet spesielt. Saken er kunngjort i Avisa Nordland, og har vært lagt ut på Iris Salten sin hjemmeside i høringsperioden.

Etter at høringsperioden var over behandlet styret forskriften i sitt møte den 30. september 2017.
Representantskapet behandlet renovasjonsforskriften i sitt møte 10 november 2017.
Forskriften er ikke gjeldende før det enkelte kommunestyre har godkjent forskriften.

Saken
De viktigste faktorene for revidering av renovasjonsforskriften er:

- Endring i definisjoner iht. lovverk, blant annet er tidligere forbruksavfall nå benevnt husholdningsavfall
- Myndighetsutøvelse ovenfor næringsavfall er overført til fylkesmannen
- Ta ut slam delen av forskriftene
- Plikter og rettigheter
- Kommunikasjonsstrategi
- Innlemme satsningen av undergrunns anlegg i forskriften
- Pålegge gjenvinning for bedrifter med en årlig produksjon over 500 kg matavfall

Med mål om å få gjenvunnet mest mulig matavfall i vår region, har IRIS gjennom forslag til forskrift og med kontakt både mot miljødirektoratet og fylkesmannen forsøkt å innlemme matavfall fra næringslivet i forskriften. Bedrifter som produserer mer enn 500 kg matavfall ville da være forpliktet til å sortere ut matavfallet.
Ettersom kommuner ikke har myndighet innenfor næringsavfall, har vi ikke kunne tatt inn dette forslaget i forskriftsteksten. Dersom myndighetene åpner for å kreve utsortering av matavfall fra næringslivet på et senere tidspunkt vil IRIS foreslå at det etableres en egen kommunal forskrift som pålegger næringslivet gjenvinning av matavfall.

I forslaget har vi tatt ut det som omhandler slam, da ansvaret for dette i sin helhet er tillagt kommunene. Vi vil tilskrive alle kommuner etter møtet om denne endringen og anmode de om å utarbeide egen slamforskrift.

I flere nye byggeprosjekter, spesielt i Bodø, ser vi at byggherre ikke vil prioritere oppsamling av avfall under bakken. Årsaken er nok økonomisk begrunnet fordi dette ofte går utover planlagt boareal.
Vårt forslag i nye forskrifter, vil gi Iris en mye sterkere myndighet til å kreve oppsamling under bakken der det er formålstjenlig. Dette er tatt opp med Bodø kommune i flere møter, og er i henhold til deres ønske.

Høringsuttalelser.

Det er kommet inn fire uttalelser og et ønske om klargjøring fra en av våre kommuner.

1. Spørsmål fra Fauske kommune.

Planutvalget tok nevnte sak opp i møte 7.09.17. Det ble fra utvalget delegert til adm. Om å få klarhet og utdyping av følgende punkter:
§5 Unntak –

- Kulepunkt 2 - betyr det at enkelte områder i Fauske kommune kan bli uten avfallshåndtering og hvem bestemmer eller gir føringer for «særskilte regler»
- Kulepunkt 3 – Hvilke stoffer er det snakk om og hvem velger ut disse?

§6 her ble det noe diskusjon ang. nedgravde containere, hvem skal eie og drifte disse?

§7 - Hvor skal matavfall over 500 kg gjenvinnes, skal hver eier ha noen form for anlegg eller overlates problemet til kunde.

Det fremkom også et ønske at dere kom og orientere kommunestyret om disse de nye foreslåtte forskriftene, her snakker vi da om 28/9.

Svar gitt til Fauske kommune.

§5 Unntak, kulepunkt 2
Nei, det betyr det ikke. Et eksempel her er øyrenovasjon med andre regler både vedr. oppsamlingsutstyr, innsamlingsmetode og andre sorteringstilbud for avfall. Et annet eksempel kan være husholdninger som av ulike årsaker ikke er i stand til å følge våre sorteringsregler.
Iht. §3 om delegering, foreslås myndigheten her delegert til Iris Salten IKS.

§5 Unntak, kulepunkt 3
Dersom Iris Salten IKS endrer behandlingsmetode f.eks. for matavfall og dagens kompostering erstattes med et avansert biogassanlegg eller annen mekanisk prosess, kan hageavfall som i dag oppsamles i matdunker bli unntatt i matavfallsfraksjonen grunnet produksjonsmessige hensyn.
Iht. §3 om delegering, foreslås myndigheten her delegert til Iris Salten IKS.

§6 om under grunns anlegg
Et under grunns anlegg for avfall består av en betongkum og en innercontainer. Et borettslag/sameie som inngår kontrakt med Iris om bruk av et slikt anlegg kjøper betongkummen. Innercontainer med elektronikk eies og driftes av Iris Salten IKS og det er denne enheten som har behov for vedlikehold.

§7 Matavfall fra næringslivet
Formålet med kravet er å unngå at større mengder med matavfall havner i restavfallet. Det er i dag både et velfungerende innsamlings- og behandlingssystem for matavfall hos Iris Salten IKS. Våre intensjoner med kravet er å sikre oss mest mulig av gjenvunnet matavfall i Salten.

Grunnet tidfestet behandling i styret og representantskapet i Iris, kan dessverre ikke høringsfristen utsettes.

2. Høringsuttalelse fra Norsk Industri.

I høringsforslaget § 6 foreslås det en formulering om at "*Iris Salten kan opprette innsamlingsordninger for næringsavfall. I tilfeller der næringsavfall samles inn sammen med husholdningsavfall, defineres virksomhetene som abonnenter hos Iris Salten. Slike fellesløsninger forutsetter samtykke fra Iris Salten*". Norsk Industri mener at konsern eller selskap med monopolrettigheter ikke bør drive kommersiell virksomhet. Dette er viktig for å sikre like konkurransevilkår i bransjen. En blanding av monopolvirksomhet og konkurranseutsatt næringsvirksomhet i kommunale konsern vil også reise spørsmål om risiko for kryss-subsidiering. Vi foreslår at ovennevnte formulering derfor tas ut av den endelige forskriften. Dersom kommunene i Salten ønsker å drive næringsvirksomhet innenfor avfalls- og gjenvinningsbransjen bør denne aktiviteten skilles ut i egne selskaper og eierskapet forvaltes direkte av kommunen.

Dersom ovennevnte formulering likevel skulle beholdes i den endelige forskriften bør denne formuleringen suppleres med en presisering som sikrer at Iris Salten ikke påvirker konkurransen mellom virksomheter som samler inn næringsavfall i regionen.

I høringsforslaget foreslås det tvungen kildesortering av matavfall fra næringsdrivende som har mer enn 500 kg avfall per år. I ny § 7 forslås det at slike virksomheter skal pålegges å kildesortere og gjenvinne avfallet. Norsk Industri vil gjøre oppmerksom på at kommunene ikke har myndighet til å pålegge næringsdrivende plikter mht. innsamling eller behandling av næringsavfall. Dette gjelder naturligvis også matavfall.

Iht. forurensningsloven § 32 er det avfallsprodusent som har ansvar for at næringsavfall blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt bruk. Kommunene har ingen lovpålagte plikter eller myndighet mht. håndtering av næringsavfall. Kommunene i Salten har altså ikke lovhjemmel til å pålegge tvungen kildesortering av matavfall for næringsdrivende.

Vi anbefaler at § 7 faller bort ved endelig fastsettelse av ny forskrift. Den foreslåtte bestemmelsen vil uansett ikke få rettslig betydning for næringsdrivende i området.

Kommentar til uttalelsen.

I flere tilfeller har vi nå sameier og forretningsgårder som består av forretning/ kontor i første etasje og leiligheter i etasjene over. I de tilfellene hvor sameiet ønsker en renovasjonsløsning, det vil si at det er ønsket fra kunden vil Iris gjerne møte kundens ønske, og tilby en samlet renovasjonsløsning. I de aller fleste tilfeller er det slik at slike bygg har to kundeforhold, et for leilighetene som er knyttet opp mot husholdningsløsningen, og et kundeforhold knyttet opp mot næringsdrivende. Vi mener at forslaget til forskriftstekst møter et kundebehov som det i henhold til service og smidighet er ønskelig å tilfredsstille.

Kildesortering eller utsortering av matavfall er sterkt ønsket fra myndighetene jfr avfallmeldingen. Dette er grunnen til at vi ønsker å forskriftsfeste tvungen utsortering av matavfall fra bedrifter som har over en viss mengde matavfall. I en kommentar til vår forskrift har fylkesmannen i Nordland gitt følgende uttalelse:

> *Veldig bra tiltak! Det er ikke tvil om at det kan settes slike krav, jf f.loven § 33. Det er også i tråd med nasjonale målsettinger, jf Meld.St nr 45. Men når jeg leser ordlyden i § 33 er jeg litt usikker på hvem som kan gjøre et slikt vedtak – her står det bare «forurensningsmyndigheten».*
> *Kommunen er delegert myndighet til å føre tilsyn med næringsavfall som likner husholdningsavfall – herunder fastsette forskrift om gebyr. Dette innebærer naturlig nok at ulike fraksjoner kan prises ulikt, noe som jo forutsetter sortering. Om dette er tilstrekkelig til å pålegge sortering er jeg litt usikker på.*
> *Sjekk gjerne opp med Miljødirektoratet (og gi oss gjerne ei tilbakemelding på svaret).*

Som en oppfølging av tilbakemeldingen til fylkesmannen er det gjort en skriftlig henvendelse til Miljødirektoratet som skal gi tilbakemelding på muligheten for forskriftsfesting.

Vi har på eget initiativ kommet til at forskriftsfesting av tvungen utsortering av matavfall skal gjøre i egen forskrift, og ikke blandes inn i forskriften for kommunal renovasjon. Vi vil komme tilbake til dette.

3. Høringsuttalelse fra Østbø AS.

Merknad til §6.

I § 6 heter det at:

"Iris Salten kan opprette innsamlingsordninger for næringsavfall. I tilfeller der næringsavfall samles inn sammen med husholdningsavfall (felles beholder, felles under grunns anlegg), defineres virksomhetene som abonnenter hos Iris Salten. Slike fellesløsninger forutsetter samtykke fra Iris Salten."

Vårt innspill er at dette punktet fjernes fra forskriften.

Første setning i punktet kan forstås slik at Iris Salten kan engasjere seg i markedet for innsamling av næringsavfall. Dette bryter med en rekke etablerte prinsipper om at det skal være et klart skille mellom monopolvirksomhet og konkurranse. Det er uheldig at et selskap med en monopolrett skal opprette innsamlingsordninger i den delen av avfallsmarkedet hvor det er et fungerende marked. En slik blanding av monopolvirksomhet og konkurranseutsatt virksomhet vil nødvendigvis reise spørsmål om ulovlig kryss-subsidiering.

En forskriftsfesting av at husholdninger og næringslivskunder kan ha felles beholdere er konkurransevridende da Iris Salten har monopol på innsamling av husholdningsavfall og følgelig er den eneste som kan tilby en slik løsning. Videre vanskeliggjør en slik løsning skillet mellom virksomhet som skal gebyrfinansieres (selvkost) og virksomhet som er del av et fritt marked. Enten er man en husholdning (og betaler et gebyr) eller så er man en næringsdrivende (og betaler en markedspris). Forslaget visker ut dette sentrale skillet.

En mer innskrenkende tolkning av punktet er at dette kun skal omfatte de tilfeller der næringsavfall samles inn på bilene som samler inn husholdningsavfall. I så tilfelle bør dette formuleres klarere i ny forskrift. Videre må punktet da få en presisering som sikrer at Iris Salten ikke påvirker konkurransen mellom aktører som samler inn næringsavfall. Forslag til tilleggstekst: "Iris Salten skal opptre konkurransenøytralt og tilby slike innsamlingsordninger for næringsavfall til alle aktører på like vilkår".

Forslag til ny tekst i §6 hvis formålet er å regulere innsamling av næringsavfall på biler som samler inn husholdningsavfall:

"Iris Salten kan opprette innsamlingsordninger der næringsavfall samles inn på de samme bilene som henter husholdningsavfall. Iris Salten skal opptre konkurransenøytralt og tilby slike innsamlingsordninger for næringsavfall til alle aktører på like vilkår"

Kommentar til uttalelsen.

Det vises til vår kommentar til Norsk Industri på dette punktet. §6 er ikke en paragraf som kan brukes slik Østbø AS påstår i sin uttalelse.

Merknad til §7.

I §7 heter *det* at:
"Matavfall fra næringslivet oppstår fra kantiner, restauranter, næringsmiddelindustri, dagligvarehandel, o.l. Dersom næringsdrivende produserer over 500 kg matavfall pr. år pålegges disse å kildesortere og gjenvinne matavfallet."
Vi mener at dette punktet bør tas ut i sin helhet.
Dette er ikke noe som bør forskriftsfestes i en lokal forskrift, men følge nasjonale regler.
Videre argumentasjon er:
Østbø leverer i dag matavfall til kompostering, energigjenvinning og biogassproduksjon. Vi har foretatt miljøanalyser av alle alternativene. Det beste klimaregnskapet får vi ved å levere matavfall til biogass produksjon der biogass erstatter fossil gass og restprodukt fra produksjonen går til landbruket som erstatning for kunstgjødsel. Kompostering av matavfall der ferdig kompost i liten grad erstatter kunstgjødsel, har et dårligere klimaregnskap enn f.eks forbrenning med høy energigjenvinning. Målsettingen med gjenvinning av matavfall må være å oppnå et best mulig klimaregnskap. Da bør man bruke andre virkemidler enn foreslått forskriftsfesting.
I Salten er det i dag to aktører som samler inn det meste av avfallet fra næringsdrivende: Iris Salten sitt eget datterselskap Retura Iris AS og Østbø AS. Vi anbefaler at Iris Salten heller går i direkte dialog med disse aktørene om hvordan man kan få et bedre klimaregnskap knyttet til matavfall i stedet for foreslått forskriftsendring.

Kommentar.
Jeg oppfatter Østbø sin merknad til §7 at man ikke mener at det er nødvendig å forskriftsfeste at næringsdrivende med mye matavfall skal være pliktig til å kildesortering av den fraksjonen. Vi i Iris er ikke enig med høringsuttalelsen i dette. Erfaring tilsier at mange bedrifter dessverre velger bort kildesortering når det gis mulighet til det fra aktørene. Som en oppfølging av Avfallsmeldingen mener vi at det bør innføres en kommunal forskrift. Om det gis mulighet til dette vil bli avklart med Miljødirektoratet.

4. Høringsuttalelse fra Sørfold kommune.

Plan- og ressursutvalget i Sørfold kommune har behandlet høring av Revidering av felles renovasjonsforskrifter for Salten, og har følgende merknad:

Forslag fra Sørfold Høyre:
Høyre ønsker at det skal fremgå i forskriften at dette er et abonnement, og at gebyret betales forskuddsvis.

Enstemmig vedtatt.

Kommentar
Følgende setning foreslås tatt inn i §15.
Iris Salten er delegert myndighet fra kommunene til å kreve inn renovasjonsgebyr på vegne av kommune. Innkreving av gebyr skjer delvis forskuddsvis i februar og september.

VI mener det forøvrig går klart nok frem at dette er et abonnement i teksten.

5. Høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Nordland.

Fylkesmannen i Nordland har etter høringsfristen gitt følgende uttalelse.

Fylkesmannen kan ikke se at kommunene ut fra gjeldende regelverk kan gi forskrift om kildesortering av matavfall fra næringslivet.

Kommunene har myndighet til å fastsette lokal forskrift for oppbevaring, innsamling og transport av husholdningsavfall, jf. forurensningsloven § 30 andre og tredje ledd. De er ikke gitt tilsvarende mulighet når det gjelder håndtering av næringsavfall.
Vi forutsetter at forskriften endres i henhold til dette. Dette innebærer at alle bestemmelser som omhandler næringsavfall må tas ut av forskriften.
Dersom det skulle komme endringer i regelverket som gir åpning for å pålegge kildesortering av næringsavfall, vil det kunne gjennomføres ny høring når det gjelder dette.

Kommentar:
Hvorvidt kommunen kan lage egen forskrift for utsortering av matavfall fra næringslivet er tatt opp med miljødirektoratet. Dersom det vil bli gitt en slik åpning vil det bli laget en egen forskrift som vil bli lagt ut på egen høring.

Gjennomgang av høringsuttalelsene.

Høringsperioden har vist at det er svært liten uenighet om forskriften, og de endringer som denne medfører. Det har også vært svært få innspill til den nye forskriftsteksten.

Som en del av at slam nå er tatt ut av forskriften har vi tilbudt kommunene å utarbeide nye forskrifter for de på dette området.

Det er kommet inn merknad til tre av paragrafene i forskriften.

Til §6.
I flere tilfeller har vi nå sameier og forretningsgårder som består av forretning/ kontor i første etasje og så leiligheter i etasjene over. I de tilfellene hvor sameiet ønsker en renovasjonsløsning, det vil si at det er ønsket fra kunden vil Iris gjerne møte kundens ønske, og tilby en samlet renovasjonsløsning. I de aller fleste tilfeller er det slik at slike bygg har to kundeforhold, et for leilighetene som er knyttet opp mot husholdningsløsningen, og et kundeforhold knyttet opp mot næringsdrivende. Vi mener at forslaget til forskriftstekst møter et kundebehov i enkelte tilfeller som det er både i henhold til service og smidighet er ønskelig å tilfredsstille. Det betyr at dersom en næringskunde ønsker et tilbud fra en annen aktør en Iris Salten IKS så står det han fritt til dette. Det er på ingen måte slik at Iris bruker sitt husholdningsmonopol på å tvinge en løsning på den næringsdrivende. Det er opp til den næringsdrivende selv å velge. At dette skulle være et misbruk av Iris sitt monopol innenfor husholdningsrenovasjon faller på sin egen urimelighet.

Til §7.
Vi ser med interesse at hverken Norsk Industri eller Østbø ønsker at det skal forskriftsfestes at bedrifter/ næring med mer enn 500 kg matavfall skal ha krav om en egen kildesorteringsordning for dette. I motsetning til de så tror vi det er nødvendig. VI har dessverre sett at flere bedrifter har gått vekk fra utsortering av matavfall når dette tilbys av aktørene i markedet. Det er svært uheldig. Både i avfallsmeldingen, og i andre myndighetsuttalelser kommer det frem at det er viktig å gjøre noe med denne fraksjonen.
Det avklares nå med miljødirektoratet om kommunene har mulighet til å forskriftsfeste dette. Dersom det gis slik mulighet så vil denne delen av forslaget bli forskriftsfestet i egen forskrift.

Til §15.
Det tas inn i teksten at innkreving av gebyr skjer delvis forskuddsvis i februar og september.

Administrasjonens anbefaling.
Administrasjonen anbefaler at ny forskrift vedtas som vedlagt.
Egen forskrift for matavfall for næringsdrivende med mer enn 500 kg/år utarbeides og godkjennes dersom det gis mulighet for dette av miljøvernmyndighetene.

Styret behandlet saken i sitt møte 29. september 2017.

Styret gjennomgikk forskriften og spesielt de høringsuttalelsene som var innkommet.
Styret tar til etterretning at lovverket per i dag ikke gir myndighet til å kreve kildesortering av matavfall fra næringsdrivende. Men egen forskrift for matavfall for næringsdrivende med mer enn 500 kg/år utarbeides og godkjennes dersom det åpnes for dette av miljøvernmyndighetene på et senere tidspunkt.
Styret mener at §6 ikke kan misforstås slik den er lagt inn i teksten. §6 gir åpning for selskapet å finne rasjonelle løsninger for næringsutøver sammen med husholdningsrenovasjon i de tilfeller dette er ønskelig fra næringsutøver. Det gir ikke selskapet myndighet over næringsutøvers frihet til å velge leverandør av renovasjonstjenester.
Høringsuttalelsen fra Sørfold kommune tas inn i paragraf 15.

Styrets anbefalte representantskapet å gjøre følgende
Vedtak:

Representantskapet vedtar ny forskrift for renovasjon i Salten som vedlagt. Forskriften gjelder for Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen og Sørfold kommuner.

Endelig godkjenning av forskriften skjer i det enkelte kommunestyremøte. Alle kommuner anmodes å gjøre likelydende vedtak.

Representantskapet behandlet saken i sitt møte 10. november 2017.

Representantskapet gjorde følgende enstemmige

Vedtak:
Representantskapet vedtar ny forskrift for renovasjon i Salten som vedlagt. Forskriften gjelder for Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen og Sørfold kommuner.

Endelig godkjenning av forskriften skjer i det enkelte kommunestyremøte. Alle kommuner anmodes å gjøre likelydende vedtak.

Kommunal behandling.

..... kommune vedtar ny forskrift for renovasjon i Salten som vedlagt.

§1. Mål for avfallssektoren

Iris er til for at folk og næringsliv i Salten skal bli kvitt avfall på en enkel, effektiv og miljøvennlig måte, til en rimelig pris. Gjennom samarbeid over kommunegrensene sikres god kvalitet i avfallsbehandlingen i hele regionen. Iris skal være en pådriver for et reint Salten, og til økt kunnskap om avfallsbehandling.

Saltenkommunene har som målsetting å redusere avfallsmengdene. Gjennom tilrettelegging for god kildesortering hos husholdningene, skal vi bidra til et grønt skifte i Salten. Vi skal redusere mengden farlige stoffer i avfallet, fremme ombruk, gjenvinning og energiutnyttelse, og sikre at avfallet brukes som råstoff i produksjon av nye produkter.

Iris Salten IKS skal gjennom informasjon ut til husholdningene bidra til økt kunnskap om miljø og avfall, og nytten av kildesortering, slik at flere innbygger kildesorterer avfallet, og kildesortere rett. Gjennom kommunikasjon med innbyggerne i Salten skal Iris skape tillit til at kildesortert avfall blir resirkulert og nyttet på en fornuftig måte.

§2. Virkeområde

Forskriften gjelder for husholdninger, herunder fritidsbebyggelse i alle deltakende kommuner. Forskriften regulerer bl.a.

- Innsamling, transport og disponering av husholdningsavfall
- Egenbehandling av avfall
- Avfallsgebyr
- Delegering av myndighet fra kommunene til det interkommunale avfallsselskapet Iris Salten IKS.
- Der kommunen har delegert myndighet til Iris Salten IKS, benevnes Iris Salten i forskriftsteksten.

§3. Delegering av myndighet

Myndighet etter følgende paragrafer i denne forskriften er delegert til det interkommunale avfallsselskapet Iris Salten IKS: §5, §6, §7, §8 og § 9, og er gitt med hjemmel i forurensningsloven §83.

§4. Definisjoner

1. Som husholdningsavfall regnes avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende.
2. Som farlig avfall(spesialavfall) regnes avfall som ikke hensiktsmessig kan behandles sammen med annet husholdningsavfall eller næringsavfall på grunn av sin størrelse eller fordi det kan medføre alvorlig forurensning eller fare for skade på mennesker eller dyr.
3. Som EE-avfall regnes kasserte EE-produkter. EE-produkter er produkter og komponenter som er avhengig av elektrisk strøm for å funksjonere.

4. Med våtorganisk avfall menes matavfall, og annet biologisk nedbrytbart avfall fra vanlige husholdninger, og som egner seg for kompostering.
5. Med restavfall menes blandet avfall som blir igjen etter kildesortering eller sentralsortering og som leveres til sluttbehandling.
6. Med kildesortering forstås i denne forskrift at abonnent eller annen avfallsprodusent holder visse avfallstyper atskilt, og legger disse avfallstypene i anviste beholdere eller bringer dem til godkjente mottak.
7. Med miljøtorg menes betjent mottak tilrettelagt for innlevering av separat avfall.
8. Med oppsamlingsenhet menes i denne forskrift sekk, dunk, beholder, boks, avfallsinnkast, container, nedgravd container eller annet som Iris Salten IKS til enhver tid finner hensiktsmessig å anvende.
9. Nedgravd avfallscontainer under bakken er spesielt egnet for konsentrert bebyggelse i bymessige strøk og kan tilrettelegges for rest-, papir-, mat-, plast- og glassavfall. Andre fraksjoner kan være aktuelle.
10. Med eiendom menes fast eiendom som er opprettet som en selvstendig juridisk enhet i tinglysningsregisteret hos tinglysingsmyndigheten, det være seg gnr./bnr.,gnr./bnr./snr.(seksjonsnummer), gnr./bnr./fnr.(festenr.).
11. Som abonnent regnes eier av eiendom som omfattes av den interkommunale ordningen. Hver bebodd eiendom skal ha minst ett abonnement. Dersom eiendommen er festet bort for 30 år eller mer, skal likevel festeren regnes som abonnent om ikke annet er avtalt. Det samme gjelder når festeren har rett til å få festet forlenget, slik at den samlede festetid blir mer enn 30 år.

    Abonnement inntrer for hver boligenhet i eiendommen i den grad bolig-enheten er fast bebodd og/eller eiendommen/boligenheten bebos i minst 90 døgn i året.

    Abonnement beregnes i tillegg til hovedabonnementet hvis adskilte boenheter er i bruk og har eget sanitærrom, kjøkken / tekjøkken / kjøkkenkrok og ett eller flere oppholdsrom/soverom. Bruk av tilleggsenheten av eieren selv, eller medlem av denne familie som ikke er myndig, skal ikke regnes som ekstra abonnement.
12. Med fellesavtaler menes at flere abonnenter går sammen om felles avfallsbeholdere for en eller flere avfallstyper. Hver enkelt eiendom som inngår i fellesabonnement, står økonomisk ansvarlig for sin del av felles abonnementet.
13. Med tilleggsgebyr menes gebyr for tjenestetilbud ut over standardtilbud.
14. Som næringsavfall regnes avfall fra offentlige og private virksomheter og institusjoner.

§5. Unntak

Iris Salten kan unnta visse eiendommer fra forskriften på grunn av vanskelige adkomstforhold slik som lange avstander, ingen båtforbindelse og lignende.

Videre kan Iris Salten:

- Unnta bestemte områder fra forskriften.
- Gi særskilte regler for bestemte områder, fritidsbebyggelse og for abonnenter i grupper eller enkeltvis.
- Unnta bestemte avfallsfraksjoner i husholdningsavfallet fra forskriften eller fastsette særskilte regler for håndtering av slike stoffer.

§6. Kommunal innsamling av avfall

Etter forurensningsloven §30,1.ledd, er det tvungen renovasjon for husholdningsavfall. Alle bebodde eiendommer i kommunene der det foregår virksomhet som medfører at det oppstår slikt avfall, omfattes av tvungen kommunal renovasjonsordning, bl.a gjelder:

- Det er ikke tillatt å grave ned eller henlegge avfall i naturen.
- Iris Salten kan ved generelle bestemmelser eller gjennom enkeltvedtak stille krav til abonnent/avfallsprodusent om kildesortering av avfallet og løsning for kildesortering.
- Iris Salten kan selv stå for innsamlingen av avfall som omfattes av denne forskriften, eller sette det ut til andre etter avtale. Uten samtykke fra Iris Salten må ingen samle inn husholdningsavfall.
- Iris Salten kan opprette innsamlingsordninger for næringsavfall. I tilfeller der næringsavfall samles inn sammen med husholdningsavfall (felles beholder, felles under grunns anlegg), defineres virksomhetene som abonnenter hos Iris Salten. Slike fellesløsninger forutsetter samtykke fra Iris Salten.
- I nye konsentrert bebyggelse innenfor bymessige strøk skal oppsamling av avfall med avfallscontainer nedgravd under bakken benyttes. I eksisterende bebyggelse innenfor bymessig strøk kan Iris Salten pålegge bruk av avfallscontainer nedgravd under bakken.

§7 Iris Salten plikter

Iris Salten skal sørge for at abonnentene har et hygienisk og effektivt tilbud for å bli av med sitt avfall,

- herunder tilrettelegging for kildesortering av avfallet.
- skal sørge for at det eksisterer et tilstrekkelig tilbud for mottak av farlig avfall iht. avfallsforskriften og ha et tilstrekkelig tilbud for mottak av EE-avfall og farlig avfall fra husholdninger og andre sorterte avfallsfraksjoner som myndighetene til enhver tid bestemmer.
- plikter å utarbeide egne regler for beregning av gebyrenes størrelse basert på gebyrgrunnlaget.

§8 Krav til sortering

Alle abonnenter som omfattes av lovpålagt kommunal renovasjonsordning plikter å kildesortere avfallet, etter nærmere anvisning, for enhver tid etablert innsamlingsordning. Fraksjonene skal holdes adskilt og legges i egne oppsamlingsenheter. For nærmere opplysninger om tømmehyppighet henvises til egen informasjon.

Det er ikke tillatt å legge varm aske, store metallgjenstander, døde dyr, eksplosiver, stein eller farlig avfall i avfallsbeholdere.

Abonnenten må selv sørge for å makulere konfidensielt materiale.

§9 Bruk av oppsamlingsenheter

- Beholderne eies og vedlikeholdes av Iris Salten. Et abonnement omfatter lån og bruk av beholdere for de avfallsfraksjoner som samles inn av Iris Salten.
- Abonnenten har erstatningsansvar ved skader på oppsamlingsenhetene som skyldes feil bruk, hærverk og lignende.
- Iris Salten bestemmer hvilke typer oppsamlingsenheter som skal benyttes.
- Rengjøring av beholdere påhviler abonnenten, hvis ikke annet er bestemt.

- Iris Salten IKS er bare pliktig til å ta med avfall som er lagt i godkjent oppsamlingsenhet.
- Avfallsbeholdere må ikke overfylles, og den må ikke pakkes fastere med avfall enn at den lett kan tømmes.
- Fastfrosset avfall er abonnenten og ikke Iris Salten sitt ansvar.
- Lokket skal holdes lukket for å hindre forsøpling.
- Ved bruk av sekker må det ikke anbringes stikkende og/eller skjærende gjenstander som kan skade renovatørene og vekten må ikke overstige 20 kg. Sekken skal på hentedagen være igjen knyttet.
- Iris Salten kan pålegge abonnenten å øke beholdervolumet dersom det anses nødvendig for å sikre tilstrekkelig sortering av avfallet.
- Iris Salten IKS kan pålegge abonnenter å bruke felles beholdere som for eksempel nedgravd avfallssystem, containere eller andre lignende tømmeordninger.

§10 Plassering og tømming av oppsamlingsenheten

Hovedregelen er at oppsamlingsenheten plasseres i offentlig kjørbar vei ved vegkant tømmedagen,

- ved plassering langs ved riks- og fylkesveger er maksimumavstanden 3 meter.
- Plassering av oppsamlingsenhetene på tømmedagen må være slik at renovatøren ikke hindres av snø, is, busker eller andre hindringer.
- Tømming av oppsamlingsenhet skjer mellom kl. 07.00 – kl. 22.00 på tømmedagen.
- Abonnenter, herunder deltakere i fellesabonnement, kan mot et eventuelt ekstra hentegebyr avtale med Iris Salten annen plassering av beholdere enn fastsatt ovenfor.
- Abonnenter kan etter søknad på grunn av helsemessige årsaker søke om fritak for krav om plassering av søppeldunk, dersom det ikke er andre i husstanden som kan sette frem avfallsdunken.
- Ved bruk av avfallsrom skal adkomst være terskelfri.
- Renovatør skal etter tømming sette dunk/beholder tilbake.

§11 Renovasjon etter private veier

Oppsamlingsenheten kan også plasseres ved private veger, dersom følgende forutsetninger oppfylles:

- Veien må være kjørbar med de biltyper som benyttes til renovasjon.
- Sjåfør avgjør til enhver tid om en vei er sikkerhetsmessig forsvarlig å kjøre.
- Det må foreligge en skriftlig avtale.
- Det må være tilfredsstillende snuplass ved siste abonnent langs veien.
- Abonnentene er ansvarlig for vedlikehold, brøyting og strøing av vegen.
- Trær og busker som er vesentlig til hinder skal fjernes av abonnenten.

§12 Krav til kjørbar vei

Med kjørbar vei menes vei som har snuplass og dessuten kurvatur, stigningsforhold, bredde og styrke til å tåle vekten av den aktuelle renovasjonsbil.

§13 Avfallsgebyr

Abonnenten som omfattes av bestemmelsene i forskriften skal betale avfallsgebyr. Årsgebyrer vedtas årlig av kommunen etter innstilling fra Iris Salten. Eier eller fester av eiendom der det oppstår husholdningsavfall plikter straks å melde fra til Iris Salten dersom eiendommen ikke er registeret.

Ved feil i avfallsgebyr har Iris Salten iht. lov rett til å korrigere gebyret for inntil 3 år.

Særskilt gebyr betales ved levering av avfall på miljøtorg, ekstra henteavstand og for andre tilleggstjenester. For oversikt over tilleggstjenester se www.Iris.Salten.no. Reduksjon i gebyret kan oppnås ved fellesløsninger.

For å fremme avfallsreduksjon, kildesortering og gjenvinning har kommunen innført differensierte gebyrsatser. Differensiering skjer på grunnlag av avfallsmengder, avfallstyper, gjenvinning mv. Gebyret knyttes til størrelse av restdunk.

§14 Innkreving, renter m.v.

Iris Salten er delegert myndighet fra kommunene til å kreve inn renovasjonsgebyr på vegne av kommune. Innkreving av gebyr skjer delvis forskuddsvis i februar og september.

Avfallsgebyr med påløpte renter og kostnader er sikret med lovbestemt pant eller pantelovens § 6 - 1. Om renteplikt ved for sen betaling og inndrivelse av avfallsgebyr, gjelder reglene i lov av 6.juni 1975 nr. 29 om eiendomskatt til kommunene, §26 og § 27 tilsvarende. Abonnenten skal betale gebyr for hver abonnementsenhet, jfr.§2.

§15 Klage

Vedtak som er fattet av kommune eller Iris Salten som er delegert myndighet i medhold av forskriften, kan påklages til interkommunalt klageorgan.

§16 Straff

Overtredelse av forskriftene medfører straffeansvar etter forurensingslovens § 79 annet ledd.

SPILLEMIDLER 2018

Saksbehandler:	Roy Hanssen	Arkiv: 243
Arkivsaksnr.:	17/1155	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
93/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende prioritering av spillemiddelsøknader for 2018:

1. Steigenskolen Leinesfjord – videre opparbeidelse av skoleaktivitetsområde.
2. Turkart Steigen

Videre vedtar kommunestyret å fornye søknaden om midler til kultursalen

Saksutredning:
Steigen kommune har de siste årene prioritert allhuset når det gjelder spillemidler. Med de siste utbetalinger fra Nordland fylkeskommune i høst har vi nå fått innvilget og utbetalt det vi har søkt og har «krav» på.

Til sammen er det utbetalt 14 880 mill. kr til allhuset.

I tillegg har vi så langt fått tilsagn på 800 000 kr. til kultursalen. Denne søknaden vil bli fornyet for neste år, og omfattes ikke av denne prioriteringen.

Videre foreligger det søknad om midler til videre skoleaktivitetsområde knyttet til Steigenskolen Leinesfjord. Vi har tidligere fått innvilget 300 000 kr. til dette anlegget. Det søkes om midler til videre opparbeidelse m.m. til dette anlegget.

Det tredje anlegget vi søker midler til, er utarbeidelse av turkart for Steigen. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Steigen kommune og Salten Friluftsråd. Kommunal egenandel utenom dugnad, kr. 27 000, foreslås dekt av næringsfond og vil bli tilbakeført ved salg av kartet.

OPPTAK AV LÅN/TILSKUDD I HUSBANKEN FOR VIDERE TILDELING

Saksbehandler:	Roy Hanssen	Arkiv: 252
Arkivsaksnr.:	17/705	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
94/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar å oppta lån i Husbanken på 6 mill. kr.
2. Lånet skal anvendes til videre utlån til bolig i henhold til vedtatte retningslinjer, jfr. kommunestyresak 38/15.
3. Videre vedtar kommunestyret å søke om 1 mill.kr til tilpasning av bolig og 1 mill.kr. til etablering av bolig.

Saksutredning:
Vedtak om lån/tilskudd fra Husbanken til videre utlån/tildeling skal foretas av kommunestyret. En forutsetning for at Husbanken skal kunne gis tilsagn er at det foreligger en formell godkjenning av kommunestyret.

For 2017 år ble det først søkt om 1 mill. kr til videre utlån. I september 2017 ble det vedtatt å utvide lånerammen i Husbanken for 2017 med 3,5 mill. kr.

Inneværende år har vi opplevd stor pågang etter lån og pr. i dag er det innvilget 4 291 mill. kr i lån. Vi forventer stor pågang etter lån også i 2018.

Det har også vært en økning i etterspørsel etter tilskudd til tilpasning av bolig, som skal sikre egnede boliger for personer med nedsatt funksjonsevne, slik at de kan bli boende i egen bolig. Tidligere tilskott til dette er pr. i dag brukt opp. Det anbefales derfor om å søke om 1 mill. kr. tilpasning for 2018.

Det anbefales også å søke om 1 mill. kr. til etablering av bolig med samme begrunnelse. For midler tildelt fra 2016 kan det omdisponeres mellom tilskudd til tilpasning og etablering.

OPPSIGELSE AV AVTALE MED NORDLANDSMUSEET

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: C56
Arkivsaksnr.:	17/417	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
71/17	Steigen formannskap	29.11.2017
95/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Steigen kommune sier ikke opp samarbeidsavtalen med Nordlandsmuseet. Begrunnelse for å videreføre avtalen er at konsekvensene av den tapte aktiviteten ikke står i rimelig forhold til kommunens besparelse på å si opp avtalen.

Behandling/vedtak i Steigen formannskap den 29.11.2017 sak 71/17

Vedtak:
Innstillingen ble vedtatt med 4 mot 1 stemme.

Saksutredning:

Det vises til sak 27/17, der kommunestyret fattet følgende vedtak:

> *Kommunestyret ber rådmannen gjennomføre forhandlinger med Nordlandsmuseet med formål å kunne si opp avtalen mellom Nordlandsmuseet og Steigen kommune innen utgangen av 2017. I forhandlingene kan reduksjon av tilskudd fra Steigen kommune være et alternativ. Formannskapet gis fullmakt til å utforme forhandlingsmandat.*
>
> *Resultatet av forhandlingene skal forelegges kommunestyret før avtalen eventuelt sies opp.*

Første drøftingsmøte med Nordlandsmuseet var 23. mars, altså før kommunestyrets behandling. Nytt møte ble avholdt 18. september. Her tok ordfører opp spørsmål om mulighet for midlertidig reduksjon i tilskudd fra Steigen kommune. Museumsdirektøren tok dette opp i styremøte dagen etter, og styret ga da følgende uttalelse:

> *Styret i Nordlandsmuseet beklager at Steigen kommune har valgt å vurdere å si opp sin avtale med museet, og håper likevel at Steigen kommune står ved sin avtale inngått ved konsolideringen.*
>
> *Styret i Nordlandsmuseet kan ikke inngå særavtaler med enkeltkommuner da dette vil «rokke» ved konsolideringsgrunnlaget for Nordlandsmuseet.*

Siste forhandlingsmøte ble gjennomført 16. november. Her presenterte Nordlandsmuseet sin foreløpige plan for avvikling av deres drift på anleggene i Steigen. Denne planen er basert på signaler fra kommunen om at hele formålet med oppsigelsen av avtalen er økonomisk besparelse, og at en derfor ikke ser for seg at kommunen skal ha noen form for drift i egen regi etter at avtalen Nordlandsmuseet er opphørt. På denne bakgrunn legger Nordlandsmuseet opp til følgende:

- Batterie Dietl og Steigen bygdetun holdes åpen i sesongen 2018. Etter sesongen stenges anleggene, og det blir ikke sesongåpent i 2019 og 2020.
- Høsten 2018 starter Nordlandsmuseet forberedelsen av å overlevere alle samlingene ved utgangen av 2020. Dette er et betydelig arbeid, og innebærer først å kartlegge og vurdere alle gjenstander, for å ha et grunnlag for å ta stilling til hva som skal leveres tilbake til eiere/givere, hva Nordlandsmuseet kan være interessert i å overta, og hva som skal avhendes/avvikles på annen måte eller beholdes av Steigen kommune, eventuelt om det kan være andre naturlige mottakere.

I løpet av denne perioden må Steigen kommune ta stilling til hvordan kommunen skal forholde seg til de ulike anleggene. En må finne svar på spørsmål som:

- Hvordan skal Steigen bygdetun sikres og vedlikeholdes for framtida? Skal det være noen aktivitet der? Hvordan unngå at anlegget blir stående «for rov og ran»
- Hva skal kommunen gjøre med Skagstad gamle skole? Det er framkommet i forhandlingene at kommunen må anses som eier av dette bygget med tilhørende samling. Museet har brukt dette bygget lite.
- Skal avtalen med grunneierne i Batterie Dietl sies opp? Hva må i så fall gjøres av forberedelser i forkant? Hvilken tilgang vil allmenheten ha til området og for eksempel bruk av veien etter dette?

Vurdering

Det anses nå avklart at det ikke er noen måte Steigen kommune kan redusere sine utgifter til museumsdrift i årene 2018-2020. Etter avvikling av avtalen vil Steigen kommune fortsatt ha ansvar for Steigen bygdetun og Skagstad gamle skole, eller finne måter å avhende disse anleggene på. Det er uklart hvor mye av samlingene som vil være igjen i byggene ved avtalens utløp. Dersom anleggene ikke kan avhendes, legges det til grunn at kommunen må påregne årlige driftskostnader på minimum 150.000,- kr. pr år. Besparelsen i forhold til videre avtale legger da på ca. kr. 130.000,-. En anser at denne besparelsen ikke står i rimelig forhold til det tapet av aktivitet som ei avvikling vil medføre. På denne bakgrunn tilrås at avtalen med Nordlandsmuseet ikke sies opp.

Vedlegg:

Saksframlegg KST-sak 27/17

Vedlegg

MELDING OM VEDTAK
Steigen kommunestyre

Arkivsak: 17/417

OPPSIGELSE AV AVTALE MED NORDLANDSMUSEET

Saksbehandler: Tordis Sofie Langseth		**Arkiv:** C56
Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
27/17	Steigen kommunestyre	26.04.2017
21/17	Steigen formannskap	21.04.2017

Formannskapets forslag til vedtak:

Kommunestyret ber rådmannen gjennomføre forhandlinger med Nordlandsmuseet med formål å kunne si opp avtalen mellom Nordlandsmuseet og Steigen kommune innen utgangen av 2017. I forhandlingene kan reduksjon av tilskudd fra Steigen kommune være et alternativ. Formannskapet gis fullmakt til å utforme forhandlingsmandat.
Resultatet av forhandlingene skal forelegges kommunestyret før avtalen eventuelt sies opp.

Behandling/vedtak i Steigen kommunestyre den 26.04.2017 sak 27/17

Vedtak:
Enstemmig som formannskapets innstilling.

Bakgrunn:
I vedtatt budsjett for 2017 er tilskuddet til Nordlandsmuseet redusert med 50 %, og de øvrige årene i økonomiplanen er hele tilskuddet på kr. 347.000,- pr år tatt ut av budsjettet. Steigen kommune inngikk i 2004 avtale med Stiftelsen Nordlandsmuseet som regulerer gjensidige forpliktelser. Avtalen løper inntil den blir sagt opp. Før eventuell oppsigelse skal det gjennomføres forhandlinger mellom avtalepartene. Ved oppsigelse er det tre års oppsigelsestid, som løper fra 1. januar påfølgende år. Dette innebærer at hvis Steigen kommune sier opp avtalen i løpet av 2017, vil våre forpliktelser i henhold til avtalen opphøre 1. januar 2021. For 2017 og de nærmeste årene kan tilskuddet altså ikke fjernes.

Saksutredning:

Nærmere om avtalen
De anleggene som er omfattet av avtalen er Batterie Dietl og Steigen Bygdetun, inkludert Skagstad gamle skole. Her har Nordlandsmuseet ansvaret for finansiering og gjennomføring av all virksomhet med forvaltning og drift av anleggene og samlingene. Dette inkluderer både rein teknisk drift, sikring, forsikring, nyanskaffelser, kunnskapsproduksjon/forskning, publikumsrettet virksomhet, arbeidsgiveransvar og andre oppgaver. Steigen kommunes forpliktelser er i form av økonomisk bidrag til Nordlandsmuseet. Tilskuddet blir inflasjonsjustert, og for 2016 ble det krevd inn 367.000,- kr. I avtalen forutsettes det at Nordland Fylkeskommune bidrar med minst like mye som Steigen kommune. Forutsetninga

om samfinansiering er oppfylt (jfr. regnskap). I henhold til avtalen gir dette tilskuddet grunnlag for minst ei fast, hel stilling i Nordlandsmuseet med arbeidssted i Steigen. Den offentlige finansieringa av Nordlandsmuseet totalt sett opplyses å være fordelt med 20 % på kommunene, 20 % på Nordland Fylkeskommune og 60 % fra staten.

Dagens drift av anleggene

Ei fast, hel stilling i Nordlandsmuseet har arbeidssted i Steigen, med kontorsted på rådhuset. I tillegg kommer en deltids vaktmester og sesongansatte. Nordlandsmuseet driver anleggene i henhold til avtalen, de står for alle driftskostnader, og driver publikumsrettet virksomhet både på anleggene og med formidling av lokal og regional historie utover dette. Anleggene er åpne for publikum, med omvisning og kafe-virksomhet i turistsesongen. I sagaspill-uka har det i flere år vært en svært godt besøkt bygdedag på bygdetunet, arrangert i samarbeid med frivillige organisasjoner i lokalsamfunnet. Nordlandsmuseet er godt fornøyde med besøkstallene på anleggene i Steigen, og da spesielt Batterie Dietl, som er det fjerdje mest besøkte anlegget til Nordlandsmuseet (etter Hamsunsenteret og Kjerringøy gml handelssted og Nordlandsmuseet Bodø). Billettinntekter 2016 er ca. 100.000, kafe-inntekter det samme. Driftsutgifter til energi, forsikring, kommunale avgifter, alarm/sikring var i 2016 på 176.500,- kr. Øvrige driftskostnader og personalkostnader kommer i tillegg.

Nordlandsmuseets påkostninger på anleggene

I avtaleperioden har Nordlandsmuseet gjort en del påkostninger i form av oppgradering, større vedlikeholdsarbeid og investeringer. På Batterie Dietl kan nevnes nytt kjøkken, oppgradering el-anlegg, nødlys samt alarmanlegg. På Steigen Bygdetun er det gjort større bygningsmessige arbeid med tak og vegger på Fridastua, Doktorgården og Gammelbutikken, nytt el-anlegg og alarmanlegg.

Steigen kommunes forpliktelser uten avtale med Nordlandsmusset

Det legges til grunn at Steigen kommune er eier av Steigen Bygdetun inkludert samlinger (der ikke annet er oppført i protokoll). Dette er basert på at kommunen er fester av de to festetomtene som anlegget står på (grunneier er Opplysningsvesenets fond), og at organisasjonen Steigen Bygdetun som etablerte anlegget ikke lenger er aktiv. Videre er Steigen kommune ført som eier av bygningene i avtalen med Nordlandsmusset fra 2004.

For Batterie Dietl er forholdet annerledes. Grunneiere er et sameie mellom et større antall grunneiere i Bø, organisert gjennom Festningsforeninga. Samlingen på Batterie Dietl tilhører formelt Steigen Bygdetun/ Steigen kommune, med unntak av enkelte større installasjoner som tilhører Forsvarsmuseet. Forsvarsmuseet skal i 1995 ha satt som forutsetning for utlån av gjenstander at museet på Batterie Dietl var eid av Steigen kommune. Dette har en (foreløpig) ikke funnet noen skriftlig dokumentasjon på. Steigen kommune inngikk i 1994 avtale med Festningsforeninga, i den hensikt å regulere bruken av festningsområdet slik at alle berørte interesser blir ivaretatt. Bakgrunn for avtaleinngåelsen var at festningsområdet var etablert som turistmål. Det legges til grunn av avtalen fortsatt gjelder. Den kan sies opp med ett års varsel. Ved oppsigelse er Steigen kommune forpliktet til å rydde opp og fjerne alle installasjoner som er plassert i området i avtaleperioden.

Som eier av Steigen Bygdetun og samlingene på Batterie Dietl vil Steigen kommune ha ansvar for sikring, forsikring og vedlikehold av anlegget og samlingene. Hvordan dette ansvaret kan ivaretas er ikke nærmere utredet. Avhengig av hvilke løsninger som velges, må en påregne årlige driftskostnader på minimum 150.000,- kr. pr år. Det er da ikke beregnet noe til vedlikehold eller lønnsutgifter.

Konsekvenser av opphør i drift av anleggene

Formålet med å ta driftstilskuddet til Nordlandsmusset ut av driftsbudsjettet var å spare penger. Det legges derfor til grunn at Steigen kommune ikke skal etablere drift på anleggene i egen regi, og at oppsigelse av avtalen med Nordlandsmuseet vil innebære at publikumsrettet virksomhet på anleggene opphører fra 2021. Dette har negativ konsekvens for turistnæringa, for kultur- og historieformidling til lokalbefolkninga, og lokalsamfunnet mister et aktivitetstilbud og til dels et samlingssted.

Forhandlinger i forkant av oppsigelse

På grunnlag av budsjettvedtak i desember har administrasjon og ordfører hatt møte med Nordlandsmuseet. Her ble avtalens bestemmelser om oppsigelse gjennomgått. Dersom kommunestyret bestemmer at avtalen skal sies opp, må det i løpet av 2017 gjennomføres forhandlinger med dette som formål. Et alternativ som kan vurderes, er å forhandle med Nordlandsmuseet om det kan være mulig å redusere det avtalte tilskuddet i noen år, på bakgrunn av Steigen kommunes svært vanskelige økonomiske situasjon. Begrunnelse for et slikt forslag er avtalens lange oppsigelsestid, at kommunen uansett vil sitte med en del forpliktelser knyttet til anleggene og samlingene, og at Steigensamfunnet får mye aktivitet igjen for midlene kommunen går inn med i Nordlandsmuseet på grunn av samfinansieringa.

Det tilrås at rådmannen gis i oppdrag å forhandle med Nordlandsmuseet med sikte på oppsigelse eller reduksjon av tilskudd. Mandat for slike forhandlinger må behandles i et lukket møte, av hensyn til kommunens forhandlingsposisjon.

Vi bekrefter med våre underskrifter at møteboka er ført i samsvar med det som ble bestemt i møtet:

Morten mehus (sign.) Odd Rikard Bredal (sign.)

Rett utskrift,
Leinesfjord, 27.04.17

Elin B. Grytøyr
Formannskapssekretær

Utskrift: Rådmannen, her
Tordis Sofie Langseth, her
Nordlandsmuseet

DRIFTSTILSKUDD FYSIOTERAPEUT

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: G27
Arkivsaksnr.:	17/1066	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
60/17	Steigen formannskap	14.11.2017
96/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Steigen kommune viderefører driftsavtalen med fysioterapeut Torgeir Nilsen. Driftstilskuddet innarbeides i budsjett 2018 og økonomiplan 2019-2021.

Behandling/vedtak i Steigen formannskap den 14.11.2017 sak 60/17

Behandling:
Asle Schrøder ble enstemmig erklært inhabil Jfr. Forvaltningsloven § 6, annet ledd, og fratrådte under behandling av saken.

Forslag fra Tarald Sivertsen: «Formannskapet sender sak 60/17 om driftstilskudd til fysioterapi over til kommunestyret for videre behandling.»

Vedtak:
Ved alternativ votering mellom forslag fra adm og Tarald Sivertsen, ble Tarald Sivertsens forslag enstemmig vedtatt (3 stemmer)

Saksutredning:

Bakgrunn:
Steigen kommune har driftsavtale med fysioterapeut Torgeir Nilsen. Kommunal driftsavtale er en avtale om å tilby fysioterapitjenester på vegne av kommunen. Etter avtalen yter Steigen kommune et årlig 100 % driftstilskudd på kr. 421.020. Størrelsen på tilskuddet reguleres gjennom forhandlinger mellom Staten, KS og Norsk Fysioterapeutforbund. En 100 % avtale medfører at fysioterapeuten arbeider med pasienter henvist fra lege 37,5 t. pr. uke. Driftsavtalen åpner for refusjon fra HELFO, og pasienten betaler kun egenandel. HELFO har instruks om hvordan fysioterapipraksis med driftsavtale skal drives. Blant annet gjelder dette prioritering av pasientgrupper etter diagnose.

I økonomiplan er driftstilskuddet til privat fysioterapeut tatt ut. Budsjettvirkning er satt til 350.000,- kr. (redusert utgift). Rådmannen har hittil oppfattet at driftsavtalen av sagt opp 1. februar 2017, med virkning fra 1. januar 2018. Ved nærmere undersøkelse viser det seg at slik oppsigelse aldri er sendt. Avtalen har bestemmelse om 6 måneders gjensidig oppsigelsesfrist.

Saksopplysninger:
Fysioterapeut Torgeir Nilsen har gjennom året rapportert om økning i antall henviste pasienter. Han meldte på forsommeren om 3,4 og til dels 5 måneders ventetid. Han har i sommer ansatt en fysioterapeut til, som arbeider uten driftstilskudd/refusjon, noe han også har hatt tidligere. Selv om denne fysioterapeutens pasienter må betale hele behandlinga selv, opplyses det at det ikke har vært vanskelig å fylle opp timelista.
Steigen kommune har ansatt en fysioterapeut i 100 % stilling. Denne stillinga brukes til kommunale oppgaver, blant annet behandling innenfor institusjon, behandling i skole/barnehage, hjelpemiddelsentral, andre forebyggende oppgaver samt en del henviste pasienter.
Utover dette er det en privat fysioterapeut i Steigen som driver uten driftsavtale med kommunen.
Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1: «*Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester*».
Dette omfatter også fysioterapi. Det er vanlig at kommunene ivaretar dette gjennom en kombinasjon av fast ansatte fysioterapeuter og driftsavtale med private fysioterapeuter. I «Forskrift om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale» heter det i § 3, 2. ledd: «*Kommunen skal sørge for et tilstrekkelig antall fysioterapeuter.*»

Vurdering:
Dersom driftsavtalen med Torgeir Nilsen sies opp, må det forventes at tilgangen på fysioterapitjenester i Steigen blir vesentlig redusert. Selv om den kommunalt ansatte fysioterapeutens oppgaver dreies mer i retning av behandling av henviste pasienter, vil ventelistene bli uholdbart lange. Rådmannen er også bekymret for at arbeidssituasjonen for den kommunalt ansatte kan bli uakseptabel. På denne bakgrunn vurderes det som lite realistisk at fysioterapitilbudet etter helse- og omsorgstjenesteloven kan dekkes opp kun gjennom ei kommunal stilling og ikke driftstilskudd. Et slikt omfang på tjenesten kan neppe sies å være «tilstrekkelig antall fysioterapeuter».

Den enkelte pasient som blir henvist til fysioterapibehandling, vil ha valget mellom å vente i flere måneder, (dersom de i det hele tatt når opp til prioritering), eller å reise til Bodø eller andre steder der det er kortere ventetid. For de som ikke ser seg råd til å betale hele behandlinga selv, kan flere bli gående uten behandling. Utifra et folkehelseperspektiv er dette svært uønska. Denne reduksjonen av tilbud må også forventes å få ei uønska økonomisk virkning for Steigen kommune som arbeidsgiver. Ansatte som ikke får nødvendig behandling, kan bli gående lenger sykmeldt og kan utvikle større plager. Ansatte som reiser til Bodø for behandling får 1 dags fravær mot en til to timers fravær ved lokal behandling. Der det må leies inn vikar vil dette være kostbart.

På denne bakgrunn tilrås det at avtalen med driftstilskudd til privat fysioterapeut opprettholdes, og driftstilskuddet innarbeides i budsjett 2018 og økonomiplan.

Vedlegg:
Brev fra Torgeir Nilsen ang. driftsavtale

Til
Steigen kommune
8283 Leinesfjord

Fra
Torgeir Nilsen
8289 Engeløya

Leinesfjord den 6.november 2017

Driftsavtale med privatpraktiserende fysioterapeut Torgeir Nilsen

1. Hvorfor deles det ut driftstilskudd til private fysioterapeuter?

Kommunen kan organisere fysioterapitjenesten ved enten å ansette fysioterapeuter i kommunale stillinger eller ved å inngå avtaler om driftstilskudd (driftsavtale) med fysioterapeuter som driver privat virksomhet, slik som jeg gjør.
Kommunens helsetjeneste skal fremme folkehelsen og forebygge, diagnostisere og behandle sykdommer og skader. Den skal også fremme medisinsk habilitering og rehabilitering.
Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendig medisinsk habilitering og rehabilitering, jf. Helse-omsorgstjenesteloven § 3-1 og § 3-2 første ledd. Videre står det at kommunen skal sørge for et tilstrekkelig antall fysioterapeuter.

Behandling hos fysioterapeut med driftsavtale inngår i frikortordningen egenandelstak 2 fra HELFO. Frikortgrensen for egenandeler er i 2017 på kr.1990,-.
Pasienter med henvisning fra lege mottar fri behandling med dette «frikortet» fra HELFO.

Mange kommuner benytter seg av denne avtaleformen siden det ofte gir «mest valuta» for pengene. I Steigen kommune er andelen av kronikere veldig høy og disse pasientene har behov for mange behandlingstimer i året. Det er helt vanlig for disse pasientene med 24-48 behandlinger løpet av året.

Hvis fysioterapeuten ikke har driftsavtalen med kommunen og HELFO, må pasienten dekke hele behandlingen selv. Når hver behandling vanligvis koster et sted mellom 450 og 600 kroner, vil det

koste pasienten nesten 30.000,- kroner i året. Dette er selvsagt helt urimelig, og derfor mener helse- og omsorgsdepartementet at kommunen har et ansvar for å gi dem som bor i kommunen et forsvarlig tilbud av fysioterapitjenester.

2. Konsekvenser ved oppsigelse av driftsavtalen

Fysioterapeut med driftstilskudd fra kommunen er pålagt å behandle alle pasienter som er henvist fra lege. Sammen med lege blir det utarbeidet et behandlingsopplegg.

Fysioterapeut uten driftstilskudd er ikke pålagt å ta imot pasienter henvist fra lege. Dette vil i praksis bety at behandlende lege ikke automatisk har et samarbeid med behandlende fysioterapeut. Privat fysioterapeut uten driftstilskudd plikter ikke å prioritere dem som er sykemeldt, og kan da velge å drive praksisen kun rettet mot markeder med høy betalingsevne og lettere pasientgrupper.

I dag er ventelisten til behandling hos meg ca. 3-4 mnd. I vår/sommer(2017) var det uholdbare lange ventelister på opptil 7-8 måneder. Dette gjør at kroniske pasienter oppsøker andre behandlere med driftsavtale hvor de må bruke mye tid på reise. Det kan føre til at pasienter bruker en hel arbeidsdag på reise og behandling som de i utgangspuntket kunne fått lokalt. Dette kan bli svært kostbart for arbeidsgiver i løpet av ett år.

Tall som er tatt ut fra mine statistikker viser at :
Antall utførte behandlinger hos fysioterapeut Torgeir Nilsen er gj.snittlig på 1200 behandlinger i året.
Antall kommunalt ansatte i behandling: 31%(resterende er bedrifter, uføre, unge og pensjonister).
Totalt antall behandlinger av kommunalt ansatte var i 2015: 372

372 behandlinger(timer) hos fysioterapeut, er det samme som om at disse pasientene muligens måtte ta fri fra jobb totalt 372 dager i året for å reise ut av kommunen og ta en behandlingstime! Hvis det i enkelte tilfeller må settes inn vikarer for den ansatte som må på behandling, skjønner vi raskt at dette blir svært kostbart.

Hvis dette hørtes mye ut, og kanskje ikke helt sannsynlig. La oss si at bare halvparten tok seg tid til å reise ut av kommunen. Det vil det uansett være lønnsomt for kommunen å betale et driftstilskudd til en fysioterapeut som står på og får folk raskt tilbake på jobb igjen.

Det er mange pasienter med kroniske lidelser i Steigen. De har krav på fri behandling, men bare hos fysioterapeuter med driftsavtale! Disse pasientene kommer til å velge å resie til en fysioterapeut med driftstilskudd for å slippe og betale egenandelen selv.

3. Pasienter raskere tilbake i arbeid ved fysikalsk behandling og opptrening.

Ved en eventuell oppsigelse av driftsavtalen vil jeg anslå at kanskje 10% av befolkningen vil ha råd til å betale hele egenandelen på kr 600 per time. Dette på grunn av at et vanlig behandlingsopplegg ofte er på 10-15 behandlingstimer, og 24-48 timer hos kronikere.
De resterende 90% vil mest sannsynlig reise ut av kommunen eller ha behov for sykemelding over en mye lengre periode i påvente av å bli frisk av seg selv.

Normalt sett vil en kronisk muskel/senebetennelse kunne lege seg etter ca 6-12mnd uten behandling. Men veiledet trening er veldig viktig.
Normalt sett vil en kronisk muskel/senebetennelse som blir behandlet av fysioterapeut lege seg etter bare 1-4 måneder, hvis pasienten følger fysioterapeutens råd og veiledning i egentrening.

Min erfaring viser at med rett type behandling og opptrening vil en pasient være dobbelt så raskt tilbake på jobb kontra en pasient som ikke oppsøker lege og fysioterapeut.

Dette er ikke enkel matematikk, men logisk er det at vi er samfunnsøkonomisk avhengig av tett samarbeid mellom leger og fysioterapeuter for å få pasienter friske så raskt som mulig. Dette tjener alle på, og spesielt viktig for en kommune som sliter med dårlig økonomi.

Vikarer koster dyrt, det har dere nok fått erfare. Derfor blir det gull verdt når fysioterapeuten og legen stiller den rette diagnosen sammen og behandler pasienter raskt og effektivt for å unngå langtidssykemeldinger.

4. Hva tjener kommunen på å ha en privatpraktiserende fysioterapeut i 100% stilling?

Folkehelsekoordinatoren i Steigen kommune la i 2015 frem en rapport. Den viste at
Steigen har en høyere prosent av kroniske muskel- og skjelettlidelser i befolkningen sammenlignet med landet forøverig. Muskel og skjelettlidelser er mitt spesialfelt, og i samarbeid med legene behandler vi effektivt de fleste plager.

Etter 13 år som fysioterapeut, 5 år med utdanning, og flere kurs innenfor fagfeltet har jeg opparbeidet en høy kompetanse. Jeg ser at pasienter som kommer raskt til behandling har mye større sjanse for å komme raskere tilbake til jobb enn dem som må vente lenge, og går tilbake til lege for å få forlenget sykemeldingen i påvente av behandling og smertelindring.

Hvis et dagsverk er på kr 2000,- og 372 behandlinger måtte utføres utenfor kommunen, kan vi enkelt x det med 372 = kr. 744.000,-!! Sannsynligheten er kanskje at bare halvparten ville gjort dette. Altså 372.000,- kroner kan føres opp som tapt arbeidsfortjeneste hos dere.

Jeg vil gjerne illustrere for dere hva som kan spares på at pasienter får behandling i Steigen,hvor det er svært kort vei til behandlingsstedet.

Regnestykket er svært vanskelig å sette opp nøyaktig, men det er helt klart at det er mange penger spart ved å forebygge og behandle tidlig. I tillegg er det viktig med et godt tverrfaglig samarbeid for å kartlegge de ulike arbeidsplassene. Noen har faktisk et arbeid som ikke passer for dem, da er det viktig med tilrettelegging. Hvem har da en bedre kompetanse på dette området enn en fysioterapeut?

Vi snakker om flere hundre tusen kroner i en liten kommune som Steigen. Dette høres mye ut, selv halvparten på kr.372.000 høres mye ut.

Det er ikke uten grunn at flere og flere kommuner og bedrifter satser på gode forebyggende helsetiltak og flinke fysioterapeuter!

5. Fysioterapi og godt folkehelsearbeid gir lønnsomhet

Jeg vil påstå, uten å være selvisk, at Steigen kommune har rett og slett ikke råd til å være foruten en fysioterapeut med min kompetanse. I tillegg er fysioterapi lovpålagt fra Staten, og fra Folketrygden gis det et fastlønnstilskudd på kr. 192.540,- pr. år som kan være med på å dekke utgifter kommunen har til fysioterapitjenesten.
Når Steigen kommune vurderer å si opp en stillingen som er helt vital for folkehelsearbeidet, blir det helt tydelig for meg at politikerne ikke har satt seg tilstrekkelig inn i mitt arbeid i kommunen. Det kan være lett å bare se utgiftene som blir presentert i budsjettet, og som ikke forteller noe om

hva de får tilbake i form av;

- Mindre sykefravær- raskere frisk
- Behandling lokalt, mindre reiseutgifter og fravær fra jobb
- Mindre behov for vikarer
- De fleste har råd til behandling
- Bedre helse
- Økte skatteinntekter

6.Konklusjon

Fysioterapitjenesten bør heller økes, ikke kuttes i. På det meste var ventelisten oppe i 7-8 måneder. I sommer ansatte jeg fysioterapeut Silje Aasjord Olsen siden ventelistene var helt uforsvarlig i forhold til de pasientene som venter på behandling. Silje jobber uten driftstilskudd. Det betyr at behandlingene hos Silje er dyrere, og de pasientene med god økonomi kan velge å gå utenfor ventelisten hos meg og få raskere behandling. Likevel er det mange som reagerer på dette siden de har rett på refusjon fra HELFO. Denne refusjonen får de bare hvis de går til fysioteapeut med driftstilskudd.

Etter min mening tar ikke kommunen nok ansvar for å bedre folkehelsen til våre innbyggere. Det er så mange oppgaver og tiltak som blir utsatt og oversett mener jeg. Derfor føles det svært urettferdig at jeg skal bli den skadelidende. Jeg jobber veldig mye for en bedre folkehelse i kommunen, og jeg tør å satse på Vi kjemper for å holde ventelisten på et akseptabelt nivå, og med dette synes jeg vi heller burde bli belønnet, ikke straffet.

Ved en eventuell oppsigelse av driftsavtalen stiller jeg spørsmål vedrørende begrunnelsen. Dårlig økonomi har vist seg i lignende saker å ikke være et godt nok argument.
Jeg tar med kommentaren Norges fysioterapeuters forbund hadde til ASA 4313(rammeavtale mellom KS og NFF), som har hatt lignende saker fra flere kommuner i samme situasjon.

> *«Hva som gir kommunen saklig grunn til oppsigelse, må vurderes konkret i hvert enkelte tilfelle. NFF mener at svak kommuneøkonomi, ikke er en saklig grunn. Det foreligger noe rettspraksis vedrørende dette. I saker vedrørende kommunene Steinkjer fra 05.03.2005 (RG 2005-1519), Osterøy (dom avsagt 03.08.2004) og Bærum (dom avsagt 16.11.2004) fikk fysioterapeutene medhold i at svak kommunal økonomi ikke er saklig grunn til oppsigelse.*

De kommunale oppsigelsene i disse sakene ble derfor underkjent av domstolen.»

Her gjelder det å tenke positivt og jobbe godt sammen. Jeg har mange forslag som kan gi bedre økonomiske utsiker innenfor folkehelsearbeid. Så tenk dere nøye om før dere vedtar endelig budsjettet. Vi må gjøre det som er til det beste for innbyggerne i Steigen.

Vennlig hilsen

Torgeir Nilsen

Fysioterapeut og daglig leder i Fysioterapiklinikken AS

VEDLEGG:

1. Forskrift om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale
https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2017-09-01-1334

ÅRLIG EIENDOMSSKATTEVEDTAK 2018

Saksbehandler:	Lisbeth Lie Aalstad	Arkiv: 200
Arkivsaksnr.:	17/1141	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
97/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 videreføres utskriving av eiendomsskatt for faste eiendommer i hele Steigen kommune for 2018.

2. Eiendomsskattesatsen settes til 7 promille.

3. Det skal ikke benyttes differensierte eiendomsskattesatser.

4. Det skal ikke benyttes bunnfradrag.

5. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen vedtekter vedtatt 04.11.09 "Vedtekter for skattetakster for faste eiendommer" saksnr. 30/09 med rettelser i hht LOV 2012-06-22 nr 44: Lov om endring i lov 6. juni 1975 nr 29 om eiendomsskatt til kommunene.

6. Eiendomsskatten skal betales i 2 terminer i skatteåret.

7. Mhp fritak vises til "Vedtekter for skattetakster for faste eiendommer" § 15.

Saksutredning:
I hht Lov om eiendomsskatt til kommunene § 10 skal kommunestyret hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen fastsette hvorvidt, og etter hvilke regler eiendomsskatten skal skrives ut i kommunen for det kommende skatteåret.

NYTT INTERKOMMUNALT REVISJONSSELSKAP

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: 216
Arkivsaksnr.:	17/1026	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
98/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Steigen kommune vil ta initiativ til gjennomføring av et eiermøte i Salten kommunerevisjon IKS på nyåret 2018. Nordland Fylkeskommunes initiativ til etablering av nytt revisjonsselskap ønskes debattert opp mot en alternativ intern strategiprosess. Steigen kommunestyre gir ordføreren mandat til å representere kommunens syn på eiermøtet.

Saksutredning:
Nordlands Fylkeskommune har gjennom vedtak 79/17 og 80/17 i fylkestinget, gitt en anbefaling om at Nordland Fylkeskommune, og kommunene i Nordland setter i gang en utredningsprosess med intensjon om å finne en felles revisjonsordning, og en felles sekretariatsfunksjon for revisjonstjenestene for fylkeskommunen og kommunene i Nordland.

Steigen kommunestyre hadde den 1. november til behandling denne saken, med følgende innstilling fra kontrollutvalget:

Steigen kommune stiller seg positiv til Nordland fylkeskommunes invitasjon til å delta i arbeidet med å utrede et nytt interkommunalt revisjonsselskap i Nordland.

Steigen kommune forutsetter at kostnader ved utredningen dekkes av fylkeskommunen

Etter forslag fra ordføreren, gjorde kommunestyret følgende vedtak:

Saken sendes over til administrasjonen for vurdering»

På denne bakgrunn legges saka igjen fram for kommunestyret, nå med saksframlegg og innstilling utarbeidd av rådmannen i samarbeid med rådmannsutvalget i Salten. Innstilling til vedtak er i hovedsak likelydende med vedtak som er tilrådd av formannskapet i Beiarn.

Bakgrunn:
Salten kommunerevisjon IKS er Steigen kommunes revisjonstjeneste. Hovedkontoret ligger på Fauske, med avdelingskontor i Bodø. Det er ca. 10 ansatte i selskapet som utfører revisjon for 9 Saltenkommuner med hjemmel i kommunelovens § 78. Kommunestyret skal selv velge revisor og revisjonsordning, jfr. kommunelovens § 78, nr. 3 og 4. Disse vedtakene skal treffes på bakgrunn av innstilling fra kontrollutvalget.

På denne bakgrunn legges denne saken fram adskilt fra sak om kontrollutvalgssekretariat, der kommunestyret ikke skal basere seg på innstilling fra kontrollutvalget, men på rådmannens generelle utredningsplikt etter kommunelovens § 23, nr. 2. Denne forskjellen framgikk ikke tydelig i initiativet fra fylkeskommunen.

Saksopplysninger
Å vurdere en større revisjonssammenslutning har vært gjort tidligere. Da vurderte man sammenslåing av enhetene Salten Kommunerevisjon IKS, Indre Helgeland kommunerevisjon og Ytre Helgeland kommunerevisjon, i en felles enhet gitt arbeidstittel «Nordland Revisjon». Det ble ikke gjennomført av ulike årsaker. I ettertid har flere kommuner, spesielt på Helgeland, valgt å gå ut i markedet og inngått revisjonsordning med private.

Salten Kommunerevisjon IKS har, sammen med Ytre Helgeland, og Lofoten Kommunerevisjon gjort følgende likelydende vedtak på den nye invitasjonen som er kommet gjennom fylkestingets vedtak:

> *«Under forutsetning av at Nordland Fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:*
>
> *Salten kommunerevisjon IKS er interessert i å bli en del av en slik ordning.*
> *Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevende arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltagerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære en annen løsning i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.*
>
> *Salten kommunerevisjon IKS sin vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.*
>
> *Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene i Salten og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune».*

Rådmannen tolker at vårt felles interkommunale selskap er positiv til etablering av en nytt og stort offentlig eid revisjonsselskap for hele Nordland. I all hovedsak slutter man seg til Nordland Fylkeskommunes argumentasjon for en samling av både revisjon og sekretariatsfunksjonen i en større enhet.
Hovedargumentene er at de vurderer det er driftsmessige utfordringer i små og mellomstore revisjonsenheter.

- Fagmiljøer som er sårbare for gjennomtrekk
- Manglende attraktivitet i kampen om de beste kandidatene
- Konkurransedyktighet når det gjelder kostnader
- Kundegrunnlaget er ofte begrenset
- Det er vanskelig å tiltrekke seg nye kunder

I tillegg nevnes at prosesser om evt. fremtidige endringer i kommunestruktur etter hvert vil stille enhetene ovenfor nye rasjonaliseringskrav der de minste enhetene i beskjeden grad vurderes å ha mulighet til å realisere stordriftsfordeler samtidig med at det ytes en fullverdig og forsvarlig revisjonstjeneste.

Vurdering:
Rådmannen forholder seg til at både fylkeskommunen og vårt interkommunale selskaps styrer stiller seg positive til å utrede mulighetene for å samle revisjonsressursene i en større offentlig enhet, og helst en enhet som kunne favne alle Nordlandskommunene. Det bemerkes at selskapenes styre tar alle forbehold om at vedtakene er betinget av eierkommunenes tilslutning, og at disse er villig å gjøre de respektive vedtak for å få til en slik integrasjon.

Rådmannens uttalelse i saken henger sammen med den erfaringen man har med dagens revisjonsordning, også i de øvrige Salten-kommunene, og tar utgangspunkt i vårt perspektiv som medeier. Det er derfor naturlig å stille spørsmålet:

> *Er fordelene ved opprettelse av et nytt og større selskap så vesentlige at det er verd å avvikle ordningen som kommunene har bygget opp over år?*

Sett fra et administrativt ståsted fungerer dagens revisjonsordning tilfredsstillende. Rådmannen tillater seg også å kommentere at det er en vesentlig verdi i den lokalkunnskapen vårt selskaps ansatte har og representerer. Rådmannen opplever ikke at selskapet gjennom sitt samarbeid med kommunene, har uttrykt at selskapet er spesielt sårbart og at dagens organisering og størrelse representerer en vesentlig risiko for kvaliteten i revisjonen.

Rådmennene i Salten har hatt en uformell drøfting av saken. Her framkom heller ikke manglende kvalitet eller leveranseevne som tilsier at vi per i dag opplever behov for en alternativ løsning for revisjonstjenesten.
Salten-rådmennene kan per i dag heller ikke se dokumentert, men kun forventet, at en ny felles løsning for hele Nordland vil gi en økonomisk gevinst for kommunene.

Erfaringsmessig vil en utvidet enhet kreve større administrative ressurser til å koordinere. Administrasjonen vurderer at det vil være utfordringer knyttet til lokalisering, utgiftsnøkler, etablerte pensjonsforpliktelser i dagens selskaper mv. som vil bidra til vesentlige transaksjonskostnader knyttet til opprettelsen av et nytt selskap. Videre er det ikke usannsynlig at man over tid vil oppleve sentralisering av tjenestene. Det vil i neste omgang kunne bidra til større reiseutgifter og mindre lokal kunnskap om hver enkelt kommune i et langstrakt fylke som Nordland.

Saltenkommunene har i de senere år arbeidet med en felles eierskapsstyring. Vi har i fellesskap fått vedtatt en eierskapsmelding, og har etter hvert begynt å få en viss trening med eierstyring på et regionalt nivå. Rådmannen opplever at vi har et stykke vei å gå i forhold til de selskaper vi allerede har, men en større enhet, på fylkesnivå, vil utvilsomt utfordre oss i forhold til denne tematikken. Det er sannsynlig at det enkelte kommunestyre vil merke større avstand til sitt eget selskap og at eierstyringen blir mer utfordrende.

Med en viss kunnskap om situasjonen for resten av fylket er det rådmannens vurdering at et felles selskap for hele Nordland er usannsynlig. Per i dag eksisterer det tre IKS løsninger, to § 27 samarbeid, fem kommuner med private revisorer, og en kommune som har egen revisjon internt. Rådmannen stiller spørsmål om tiden er moden, eller om man heller bør ha en intern strategidebatt blant dagens eiere av Salten kommunerevisjon IKS og herunder ta opp hvilken holdning man skal ha til at eventuelle andre kommuner og fylkeskommunen kan slutte seg til eksisterende selskap.

Det understrekes at initiativet fra Nordland Fylkeskommunes kun er en invitasjon til en

utredning. Fra anbefalingene som kommer fra fylket selv, og fra behandlingen i styrene i selskapene er det likevel sannsynlig at det blir en utredning. Dette har rådmannen ingen kommentarer til.

Konklusjon:
Det tilrås at eierkommunene i Salten kommunerevisjon IKS tar et eget initiativ til å avklare hvilken strategi en skal velge for selskapet, og hvilken organisering en ønsker for revisjonsordning i framtida.

VURDERING AV ORDNING MED KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: 033
Arkivsaksnr.:	17/290	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
99/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Steigen kommune stiller seg positiv til å utrede og vurdere alternativer til dagens ordning med sekretariat for kontrollutvalgene i Salten. Det bes om at slik utredning organiseres gjennom rådmannsutvalget i Salten regionråd. Salten kontrollutvalgsservice trekkes inn i utredningen og den enkelte rådmann gir sin anbefaling innen utgangen av 2018.

Saksutredning:
Nordlands Fylkeskommune har gjennom vedtak 79/17 og 80/17 i fylkestinget, gitt en anbefaling om at Nordland Fylkeskommune, og kommunene i Nordland setter i gang en utredningsprosess med intensjon om å finne en felles revisjonsordning, og en felles sekretariatsfunksjon for kontrollutvalgene for fylkeskommunen og kommunene i Nordland.

Steigen kommunestyre hadde den 1. november til behandling denne saken, med følgende innstilling fra kontrollutvalget:

Steigen kommune stiller seg positiv til Nordland fylkeskommunes invitasjon til å delta i arbeidet med å utrede et nytt interkommunalt sekretariatselskap i Nordland.
Steigen kommune forutsetter at kostnader ved utredningen dekkes av fylkeskommunen

Etter forslag fra ordføreren, gjorde kommunestyret følgende vedtak:

Saken sendes over til administrasjonen for vurdering»

På denne bakgrunn legges saka igjen fram for kommunestyret, nå med saksframlegg og innstilling utarbeidd av rådmannen i samarbeid med rådmannsutvalget i Salten. Innstilling til vedtak er i hovedsak likelydende med vedtak som er tilrådd av formannskapet i Beiarn.

Bakgrunn
Steigen kommunes sekretariatstjeneste for kontrollutvalget, Salten Kontrollutvalgsservice, er organisert som et interkommunalt samarbeid. Samarbeidet har en ansatt, kontorsted er Inndyr. Sekretariatslederen utfører tjenester for kontrollutvalgene i 9 Saltenkommuner med hjemmel i kommunelovens § 77.
Sekretariat for kontrollutvalget er hjemlet i kommunelovens § 77, nr. 9, der det heter at kommunestyret skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget. Til forskjell fra når kommunestyret skal vedta revisjonsordning, er det ikke et krav i kommuneloven at kontrollutvalget skal innstille til kommunestyret om valg av løsning for kontrollutvalgssekretariat. For valg av løsning for kontrollutvalgssekretariat legges derfor til grunn rådmannens generelle utredningsplikt etter kommunelovens § 23, nr. 2. Det vises også til kommunelovens § 77, nr. 6, der det heter at før kontrollutvalget rapporterer resultatene av sitt arbeid til kommunestyret, skal det ha vært forelagt administrasjonssjefen til uttalelse. Disse forholdene er bakgrunnen for at valg av revisjonsordning og valg av løsning for

kontrollutvalgssekretariat bør behandles som to separate saker, noe initiativet fra fylkeskommunen ikke tydeliggjorde.

Vurdering
Rådmannsutvalget i Salten har en åpen holdning til å utrede og vurdere dagens sekretariatsfunksjon for kontrollutvalgene. Utredningen kan gjennomføres i regi av rådmannsutvalget i Salten regionråd, i samråd med Salten kontrollutvalgsservice. Etter at slik utredning er gjennomført, vil rådmannen legge fram sak for kommunestyret, som deretter vedtar hvilken ordning Steigen skal velge for sekretærbistand til kontrollutvalget.

RUSMIDDELPOLITISK HANDLINGSPLAN

Saksbehandler:	Berit Woie Berg	Arkiv: 144
Arkivsaksnr.:	17/1154	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
100/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Steigen kommunestyre godkjenner Rusmiddelpolitisk Handlingsplan 2017 – 2020. Planen skal rulleres i hver kommunestyreperiode, første gang innen utgangen av 2020.

Bakgrunn:
Stortinget vedtok ved revideringen av alkoholloven i 1997 å pålegge alle kommunene å utarbeide ruspolitiske handlingsplaner. Bestemmelsen trådte i kraft 1. januar 1998.
En rusmiddelpolitisk plan skal være helhetlig. Dette betyr at vi må se de rusmiddelpolitiske utfordringer i sammenheng, prioritere forebyggende tiltak og hjelpetiltak ut fra Steigen kommunes situasjon og behov. Med rusmidler mener vi hovedsakelig alkohol og narkotika, men rusmidler omfatter også doping, sniffing og pillemisbruk.

Steigen kommunes ruspolitiske handlingsplan 2013-2016 ble vedtatt av kommunestyret 25.april 2013. Planen skal rulleres i hver kommunestyreperiode.

Planen skal sees i sammenheng med kommunens strategiske kommuneplan og øvrige planer, og særskilt er kommunens strategiske plan om folkehelse og kommunedelplan om fysisk aktivitet og friluftsliv aktuell, samt kompetanseplaner i kommunen. Det vil også utarbeides boligsosial handlingsplan i løpet av 2018 som vil være aktuell å se i sammenheng med denne planen.

Siden forrige plan er det gjennomført en omfattende kartlegging i 8.,9. og 10.klasse av situasjonen i Steigen gjennom «Ung data» undersøkelser i 2014 og 2017. Undersøkelsen gjennomføres også i regi av Hamsun videregående. Videre har Steigen gjennomført BrukerPlan i 2013, 2014, 2016 og 2016, som kartlegger personer som har rusavhengighet og som har hatt oppfølging de siste 12 månedene.

Hva er en rusmiddelpolitisk handlingsplan?
En rusmiddelpolitisk handlingsplan er en oversikt over hva de ulike etater gjør av rusforebyggende arbeid, konkretisert gjennom mål og tiltak. Den skal vise hvordan etatene skal samordne arbeidet, den skal ha med politiske innspill og den kan behandle prinsipielle saker. Her kan nevnes:

- Rusmiddelomsorgen generelt
- Rusforebyggende arbeid

- Behandling og ettervern
- Skjenkebevillinger, bevillingspolitikk
- Kontrolltiltak
- Midler til dette arbeidet

Hensikten med rusmiddelpolitisk handlingsplan:

- Redusere sosiale og helsemessige problemer knyttet til rus.
- Fremme helhetstenkning i holdningsskapende og forebyggende arbeid.
- Få en oversikt over hva den enkelte etat gjør i forhold til rusforebyggende arbeid.
- Videreutvikle tverrfaglig samarbeid.

I alkoholpolitikken er det kryssende interesser. Det skal tas hensyn til sosiale og helsemessige forhold, men ofte vurderes dette opp mot næringsinteressene. I Norge har det vært en tradisjon at helse- og sosialpolitiske hensyn har vært svært viktige, men en kan si at næringsinteressene og forbrukerinteressene har blitt sterkere vektlagt de senere år. (Større tilgjengelighet, flere utsalgssteder, lengre åpningstider på skjenkesteder, Vinmonopolets utvidelse av desentralisert utsalg, nettbutikk og selvbetjeningssystemer, i tillegg til økt tax - free salg, flere importører osv.) Kommunens ansvar for å forebygge, begrense skadevirkninger og hjelpe rusavhengige vil være tungtveiende politiske argumenter når det oppleves interessekonflikter.

Kommunen har gjennom sosialtjenesten i Nav et særskilt ansvar for å forebygge sosiale problemer og fattigdom blant barn og unge, og rus er ofte en av årsakene til at disse problemene oppstår. Regjeringen anbefaler kommunene å vektlegge det forebyggende arbeidet, men også styrke arbeidet rettet mot de rusavhengig eller de som er i faresonen for å bli det. Mellom 5 – 14 % av barn i Norge lever i familier med risikofylt alkoholbruk. Da det ikke er noen grunn til å anta at Steigen skiller seg ut fra resten av landet og vi legger dette til grunn, vil en kunne antyde at mellom 10 – 54 barn i alderen 0 -17 år lever under slike forhold i Steigen.

Det er derfor viktig at planen i Steigen kommune blir et verktøy for å gjøre et godt forebyggende arbeid blant barn og unge i samarbeid med skole, barnehage, helsestasjon, kulturskole, ungdomsklubb, frivillige lag og foreninger, men også som et redskap for god behandling, ettervern og oppfølging av rusavhengige og de som står i fare for rusmisbruk, gjennom tett samarbeid mellom fagmiljøene i kommunen, spesialisthelsetjenesten og NAV.

Forutsetninger for å lykkes:

Tverrfaglig samarbeid er nødvendig for sikre helhetlig tjeneste til den enkelte rusavhengige som trenger behandling og oppfølging, samt sikre at familie som pårørende, særlig barn og unge, blir ivaretatt. Tverrfaglig lederteam må derfor være ansvarlig for at dette skjer.

Videre er organiseringen av det tverrfaglige samarbeidet i familiesenteret en styrke for å gjennomføre det forebyggende arbeidet. Tverrfaglig lederteam har utarbeidet en håndbok og prosedyrer , og ønsker å implementere metodikk for Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI). Barnehage, skole, barnevern, helsestasjon, legetjeneste og Nav, vil i samarbeid med politi, frivillighetssentral, folkehelsekoordinator og ungdomsarbeider være viktige samarbeidsparter i det forebyggende arbeidet. I tillegg kommer samarbeid med kulturskole, ungdomsklubb, lag og foreninger i kommunen, som handler om å gi barn og unge en aktiv og meningsfylt fritid.

For å lykkes med planarbeidet må det videreføres fast stilling som ruskonsulent som kan koordinere oppfølgingsarbeidet av rusavhengige, og samtidig være en faglig samarbeidspart i det forebyggende arbeid i skole og fritid for barn og unge.

Økonomi.
Både administrativ og politisk ledelse i kommunen må være bevisst ansvaret som ligger for å løse oppgavene som lover og forskrifter pålegger kommunen. Det er dyrere å reparere enn å forebygge, men vanskeligere å dokumentere i regnskapet. I forbindelse med opptrappingsplanen for rusfeltet tilføres kommunen økte rammeoverføringer til arbeidet. I 2017 var dette ca 117 000 i følge fylkesmannen.

Kommunens økonomiske utgifter i forhold til rusavhengige, familier i økonomiske vanskeligheter som kan skyldes rus, samt utvikling av barnefattigdom er kostnader som kommunen vanskelig kan styre uten å investere i forebyggende arbeid.

Det er i planen lagt til grunn kommunens budsjett, samt de mulighetene det er for å søke økonomiske tilskudd eksternt. Noen midler kobles til vedtatte kommunale planer, og derfor vil en vedtatt rusmiddelplan være viktig for framtidige søknader, i tillegg til forpliktelsene som kommunen gjør gjennom planen.

Tiltakene og gjennomføringen av planen er spesielt beskrevet i kapittel 5 og 6.

Vedlegg:
Rusmiddelpolitisk Handlingsplan for Steigen kommune 2017-2020 (se hj.side)
1.Planer og meldinger
2.Oppsummering Ungdata

VEDLEGG 1:

Andre planer, veiledere og stortingsmeldinger som er av relevans for rusarbeidet i kommunen:

Pårørendeveileder- veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten (2017) IS- 2587

Veilederen beskriver pårørendes rettigheter og helse- og omsorgstjenestens plikter og gir anbefalinger om god praksis. Veilederen omfatter alle pårørendegrupper, uavhengig av pasientens eller brukerens diagnose, og inkluderer eldre, voksne, ungdom og barn som pårørende.

Utviklingsplan for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Helse Nord 2016-2025

Noen utviklingsområder som er definert i planen:

- Psykisk helsevern og TSB (Tverrfaglig spesialisert rusbehandling) skal så langt det er mulig, tilby sine tjenester i samhandling med kommunene og felles behandlingsenheter bør vurderes.
- Behandlingstilbudet til familier må styrkes på tvers av faggrenser mellom barn, voksne og TSB
- Personer med sammensatte og samtidige behov skal tilbys koordinerte tjenester fra somatikk, psykisk helsevern og TSB.
- Helse Nord skal i samarbeid med NAV bidra til at pasienter i psykisk helsevern og TSB kan fortsette skolegang og delta i arbeidslivet. Helseforetakene skal legge til rette for å integrere tiltak i skole og arbeid for pasienter i behandling.
- Det skal utarbeides en regional fagplan for TSB som blant annet skal beskrive organisering og innhold av tjenestetilbudet i Helse Nord.
- Helse Nord skal bygge opp spesialistkompetanse slik at alle helseforetak har spesialistkompetanse innen rus og avhengighetsmedisin

Handlingsplan mot spilleproblemer- Kulturdepartementet (2016-2018)

Regjeringen vil føre en politikk som ivaretar hensynet til spilleavhengige og sikrer at spillene som tilbys ikke fører til at flere utvikler spilleproblemer. Den nye handlingsplanen mot spilleproblemer er den fjerde i rekken og sikrer at det blir jobbet langsiktig, systematisk og målrettet med å forebygge spilleproblemer i den norske befolkningen. Planen sikrer tilgang på ny og økt kunnskap om spilleatferd ved at det nå skal satses mer på forskning utveksling av kunnskap og informasjon relatert til både pengespill og dataspill. Dessuten skal behandling og andre hjelpetilbud utvikles. I Norge tar vi spilleavhengighet på alvor

Handlingsplanen tar for seg tre hovedmål:

1. Færrest mulig skal ha problemer med spill
2. Kunnskap om spill og spilleproblemer skal økes og deles
3. Tidlig identifisering og god behandling for problematisk spilleatferd

Prioriteringsveileder TSB (Tverrfaglig spesialisert rusbehandling)

Veilederen viser til føringer for behandling innen TSS. Pasienter i TSB vil ofte ha behov for helsehjelp fra andre deler av spesialisthelsetjenesten, og henvisningen skal vurderes ved den kliniske enheten som pasientens helsetilstand i hovedsak sorterer under. Når henvisningen av

en pasient med sammensatte problemer mottas, må det raskt foretas en første vurdering av om TSB skal vurdere pasientens totale tilstand eller om enkelte deler av henvisningen skal videreformidles til andre deler av spesialisthelsetjenesten. Hovedregelen bør være at TSB selv foretar denne videreformidlingen eller innhenter annen kompetanse i vurderingen.

Nasjonal faglig retningslinje for avrusning fra rusmidler og vanedannende legemidler- Helsedirektoratet 13.05.2016

Retningslinjen beskriver følgende:

- Ulike formål med avrusning (avrusning uten videre behandling, avrusning i forkant av annen behandling, avrusning som er nødvendig av medisinske grunner)
- Hvilke typer rusmidler og vanedannende legemidler som krever avrusning
- På hvilket nivå i tjenestene avrusning skal/kan foregå, herunder poliklinisk behandling
- Hvilke avrusningsmetoder som bør benyttes ved ulike tilstander
- Når det foreligger fare for alvorlige rusforgiftningstilstander som krever behandling/overvåkning i ambulansetjenesten og observasjonspost/intensivavdeling
- Psykososiale tiltak som understøtter avrusningsprosessen

Kommunenes plikt til øyeblikkelig hjelp døgnopphold (KAD) Veiledningsmateriell IS-0440

Kommunen skal sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp, og plikten trådte i kraft 1. januar 2016 for pasienter med somatisk sykdom. Fra 1. januar 2017 skal denne plikten også gjelde for pasienter med psykiske helse- og rusmiddelproblemer.

Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til, jf. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-5 (lovdata.no).

Tilbudet som etableres skal være bedre eller like godt som et alternativt tilbud i spesialisthelsetjenesten. Kommunenes tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp skal bli til ved et samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetjeneste og dokumenteres i de lovpålagte samarbeidsavtalene.

Bakgrunnen for å innføre plikten for personer som har psykisk helse- og /eller rusmiddelproblemer er at denne gruppen ikke skal diskrimineres, men ha lik tilgang til helsetjenester når det haster.

Nasjonal strategi for frivillig arbeid på helse- og omsorgsfeltet (2015- 2020)

Strategien har fire hovedgrep som skal legge til rette for et systematisk og godt samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor, redusere ensomhet samt rekruttere og beholde frivillige på helse- og omsorgsfeltet. De fire hovedgrepene er:

- Mobilisering
- Samspill og samarbeid mellom frivillig sektor og kommunen
- Kompetanse, utvikling og innovasjon
- Forenkling og tilrettelegging

Bolig for velferd- Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid 2014-2020 *"Alle skal bo trygt og godt"*

Regjeringen har fastsatt følgende nasjonale mål og prioriterte innsatsområder for det boligsosiale arbeidet:

1 Alle skal ha et godt sted å bo - hjelp fra midlertidig til varig bolig - hjelp til å skaffe en egnet bolig

2 Alle med behov for tjenester skal få hjelp til å mestre boforholdet- forhindre utkastelser - gi oppfølging og tjenester i hjemmet

3 Den offentlige innsatsen skal være helhetlig og effektiv- sikre god styring og målretting av arbeidet - stimulere til nytenkning og sosial innovasjon - planlegge for gode bomiljøer

Nasjonal overdosestrategi 2014-2017 (Helsedirektoratet) "Ja visst kan du bli rusfri- men først må du overleve"

Hovedmålet i Nasjonal overdosestrategi 2014–2017 er en årlig nedgang i overdosedødsfall, med en langsiktig nullvisjon.

Viktigste mål i perioden 2014–2017

- Redusere antall overdoser og overdosedødsfall.
- Hindre alvorlige helseskader som følge av overdoser.
- Myndiggjøring av brukerne.
- Bedre oppfølging og hjelpetilbud til pårørende.

Gjennom strategien vil det iverksettes ny innsats på utvalgte områder, og det vil arbeides for å få et større overdoseforebyggende fokus inn i allerede eksisterende tiltak og tjenester.

Fremtidens primærhelsetjeneste- nærhet og helhet (Meld. St. 26) - 2014-2015

Meldingen sier blant annet at: Pasientenes behov skal settes i sentrum for utvikling og endring av helse- og omsorgstjenesten. «Ingen beslutninger om meg, tas uten meg.» For å oppnå dette kreves endringer. Kommunene må gjøres i stand til å oppfylle samhandlingsreformens intensjoner om koordinerte og helhetlige pasientforløp, mer forebygging og tidlig innsats, flere tjenester nær der brukerne bor, og at en større andel av tjenestene leveres i kommunene. Samhandlingsreformens utfordrings- og målbilde er bredt forankret i Stortinget. Med reformen har kommunene fått en viktigere rolle i å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til befolkningen. Regjeringen vil styrke tjenestetilbudet til personer med rusproblemer og med psykiske helseutfordringer. Meldingen beskriver hvordan regjeringen vil følge opp løftet om å bruke lov, plan og finansiering for å få på plass et lavterskel psykisk helsetilbud, herunder flere psykologer i kommunene. Gjennom å innføre krav om psykologkompetanse i de kommunale helse- og omsorgstjenestene, vil regjeringen bidra til en nødvendig kompetanseheving i kommunenes psykisk helse- og rustjenester og samtidig gi kommunene et viktig verktøy i folkehelsearbeidet. I meldingen beskrives veien videre når det gjelder krav om øyeblikkelig hjelp døgntilbud og kommunal betalingsplikt for utskrivingsklare pasienter i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Samhandlingsreformen legger til grunn at kommunene skal ta et større ansvar for behandling og oppfølging av pasienter, også innen psykisk helse og rus. Regjeringen vil tydeliggjøre kommunenes ansvar for å gi verdige og forsvarlige tjenester til mennesker med psykisk sykdom og rusproblematikk. Regjerningen vil innføre betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innen psykisk helsevern samt tverrfaglig spesialisert rusbehandling og klargjøre at den kommunale plikten til øyeblikkelig hjelp døgntilbud også omfatter brukere med psykisk helse- og rusproblemer. Gjennom arbeidet med kommunereformen vil regjeringen skape

kommuner som har kapasitet og kompetanse til å levere et bredere spekter av tjenester, noe som også vil komme mennesker med psykisk sykdom og rusproblemer til gode.

Folkehelsemeldingen (Meld. st. 19 2014-2015)

I Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen- Mestring og muligheter presenterer regjeringen strategier for å styrke folkehelsearbeidet og legge til rette for sunne helsevalg.

- Folkehelsepolitikk som skaper muligheter for den enkelte til å ta ansvar for egen helse
- Psykisk helse skal integreres som en likeverdig del av folkehelsearbeidet
- Etablere et program for folkehelsearbeid i kommunene med vekt på psykisk helse og rusforebyggende arbeid
- Kommunehelseprofiler
- Systematisk utvikling og bruk av forskningsbasert kunnskap i folkehelsearbeidet. Det krever gode helseanalyser, forskning, evalueringer og kunnskapsoppsummeringer

Sammen om mestring- Veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne (2014)

Veilederen er et verktøy for kommuner og spesialisthelsetjenesten som gir kunnskap om faglig god praksis og viser retning i tråd med nasjonale føringer. Veilederen beskriver, og gir god oversikt over et bredt spekter av sentrale tjenester og aktører. Veilederen understreker også betydningen av forebyggende arbeid og inkluderende lokalsamfunn. Kommunen har ansvar for at innbyggere som har rusmiddelproblemer og/eller psykiske problemer og lidelser får utredning, diagnostisering og behandling. Ved behov skal kommunen henvise til spesialisthelsetjenesten.

Hovedforløp for tilrettelegging av tjenester

Veilederen omtaler 3 ulike hovedforløp hvor samarbeid og et felles ansvar skisseres for å tilby helhetlige tjenester:

Hovedforløp 1 omfatter rusmiddelproblemer og psykiske helseproblemer som forventes å være milde og kortvarige.

Hovedforløp 2 omfatter kortvarige alvorlige problemer/lidelser og langvarige mildere problemer/lidelser.

Hovedforløp 3 omfatter alvorlige og langvarige problemer/lidelser.

Relevante mål og tilnærmingsmåter beskrives i forhold til disse tre hovedforløpene. De skiller seg fra hverandre med hensyn til problemets art, alvorlighetsgrad og varighet samt forslag til ansvarsplassering og samarbeidsrelasjoner.

<u>Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse – ROP-lidelser (2012)</u> IS-1948.

Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelser

For å fremme bedring og livskvalitet hos personer med ROP- lidelser inneholder retningslinjen anbefalinger om kartlegging, behandling og oppfølging til alle tjenesteytere som kommer i kontakt med gruppen.

Den har også et kapittel om roller og ansvar som gjør det enklere å vite hvem som skal gjøre hva.

Veileder i salgs- og skjenkekontroll (2012) IS- 2038

Alkoholloven har som mål å begrense samfunnsmessige og individuelle skader ved alkoholbruk. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer, blant annet ved å hindre skjenking av mindreårige og åpenbart påvirkede. Et viktig virkemiddel er kommunens forvaltning av salgs- og skjenkebestemmelsene. Denne veilederen skal bidra til å styrke kommunenes arbeid med salgs- og skjenkekontroll.
Målet med veilederen er

- Å heve kvaliteten på kontrollene
- Å få en mer effektiv håndheving av alkohollovens bestemmelser
- Å gi tydeligere rammebetingelser for salgs- og skjenkebransjen.

Tidlig intervensjon på rusområdet. Fra bekymring til handling - En veileder om tidlig intervensjon på rusområdet (2010) IS- 1742

Et mål for rusmiddelpolitikken, (Stortingsmelding 30 (2011-2012), «Se meg!», er å forbedre samhandling og tidlig innsats. Denne veilederen setter fokus på hva som kan gi grunn til bekymring, og hvordan gå fra bekymring til handling.

Veilederen om tidlig intervensjon på rusmiddelområdet omfatter risikobruk av alle typer rusmidler, men legger hovedvekten på tidlig identifisering av risikobruk av alkohol hos ungdom, gravide, voksne og eldre samt barn og unge som pårørende eller tredjepart.

Veilederen har et livsløpsperspektiv og legger stor vekt på å beskrive «Fra bekymring til handling» i møte med barn, unge og foreldre vi bekymrer oss over.

Melding St. 30, Se meg! En helhetlig ruspolitikk (2011-2012)
Legger særlig vekt på følgende områder:

- Forebygging og tidlig innsats
- Samhandling- tjenester som jobber sammen
- Økt kompetanse og bedre kvalitet
- Hjelp til tungt avhengige- å redusere overdosedødsfall
- Innsats for pårørende og mot passiv drikking

Samhandlingsreformen St. Meld. Nr, 47 (2008-2009)

I St. meld. Nr. 47 (2008 – 2009) Samhandlingsreformen beskrev regjeringen følgende hovedutfordringer: Helsetjenestene preges av for liten innsats for å begrense og forebygge sykdom, pasientenes behov for helhetlige og koordinerte tjenester besvares ikke godt nok og demografisk utvikling og endring i sykdomsbildet betyr at vi må endre måten vi yter helsetjenester på.

- Målet med samhandlingsreformen er bedre folkehelse og bedre helse- og omsorgstjenester på en bærekraftig måte.

- Strategiene er å forebygge mer, behandle tidligere og samhandle bedre.
- Pasienter og brukere skal få tidlig og god hjelp nærmest mulig der de bor.
- Man skal få rett behandling til rett tid på rett sted, gjennom en helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjeneste som er tilpasset den enkelte bruker.
- Det er særlig viktig med god samhandling når ansvaret for pasienten flyttes mellom sykehus og kommuner, og mellom avdelinger og enheter innen sykehus og kommuner.
- Gode samarbeidsavtaler og samlokalisering i lokalmedisinske sentra kan bidra til det.
- Folk må få hjelp til å legge om levevaner som kan føre til sykdom og plager. Dette kan være frisklivstilbud som kan hjelpe med å endre kosthold, komme i gang med fysisk aktivitet eller stumpe røyken. https://helsedirektoratet.no/samhandlingsreformen

Oppsummering av hovedstrategier i nye meldinger, retningslinjer, veiledere og opptrappingsplan rus:

- Se velferdsoppgavene i sammenheng og gi likeverdige tilbud uavhengig av diagnose
- Reell brukerinnflytelse
- Sterkere involvering av pårørende
- Tettere samarbeid mellom offentlig og ideell/frivillig sektor
- Teambasert tjenesteutforming
- Bolig som veldferdspilar

Vedlegg 2:

Oppsummering dialogkafe (ungdata) Steigen Allhus 18.10.16:

Dette er en oversikt over svar fra ulike grupper som deltok på dialogkafè

Foreldre og venner:

Ifølge ungdataundersøkelsen sier elevene at 56% av foreldrene vet hva de bruker internett til.

- **Er det ønskelig at denne prosenten er høyere? Og i så fall, hvordan kan dette oppnås?**

- Det viktigste er at elevene har nettvett. Vi føler det må brukes energi på å undervise i fornuftig bruk av nett, både fra skole og foreldre (Foreldregruppe)
- Det er ønskelig at % er høyere. Kursing i datavett for foreldre, vise interesse ovenfor ungdommens bruk av sosiale medier ect.., dialog i hjemmet, ungdom har rett til privatliv (Lærere og foreldre)
- Det er ønskelig at prosenten er høyere. Unngå at de sitter for mye alene, forlange å få mer innsyn, vise interesse, få mer kunnskap, tidsbegrense (voksen ungdom)
- JA! Ha regler, snakke om nettvett, lage regler sammen med andre foreldre (samme regler), snakke om hva de skal være obs på, vær interessert, snakk om konsekvenser (Arbeidsgruppa)
- Mange foreldre kan vise mer interesse for hva ungdommen holder på med, hva gjør elevene når de sitter 6 timer foran pc skjermen?, kanskje sette seg inn i hva som interesserer elevene akkurat nå slik som snapchat, instagram, facebook ect.. (Voksne og elever)
- NEI! Vi har kontroll på hva vi gjør. (Elvegruppe, gutter)
- At foreldre vet hvilke nettsider vi besøker er ok, men chatter med venner er private (Ungdomsgruppe jenter)
- Ja, ha klare regler/grenser for hva som er akseptabelt, ha innsyn, bedre foreldredialog (Foreldre + ungdom)
- Vi må bli flinkere til å snakke med ungdommen om hva de gjør på nett. Vi må bli flinkere til å sette oss inn i f.eks. dataprogrammer og sosiale medier som ungdommen er en del av. Vi skal ikke overvåke, men ha fokus på nettvett (Lærere og foreldre)
- Kategori/Tema, hva gjør en? Hvilke sosiale medier? Facebook, netflix, chat? Tallet er noe lavere enn ønskelig (Voksne)
- Vi ønsker at prosenten skal være høyere, vi trenger verktøy/bli bedre til å snakke med ungdommen (Voksne og ungdom)

Skole og framtid:

UngData-undersøkelsen viser at elevene på ungdomsskolen i Steigen trives og har gode relasjoner til lærere og foreldre. Ut fra resultatet ser det ut til at alle faktorer for et godt læringsmiljø er til stede.

- Er det rom for større læringstrykk? (høyere faglige forventninger, mer lekser..)?

- Ja, opp mot svarprosenten «jeg kjeder meg på skolen», vi mener det er rom for større læringstrykk (Voksne og ungdommer)
- Delte meninger om lekser mer/mindre, det at de kjeder seg er et tegn på lite trykk??

(Bare voksne)

- Vi som foreldre må ha forventninger til ungdommene våre, men være bevisst på prestasjonspress (lærere og foreldre)
- Karakterpress (mer komfortabelt i A/B klasser) (Ungdom, jenter)
- Vi trenger ikke mer lekser og vi lærer bra (ungdom, gutter)
- Med økt læringstrykk kan man få dårligere resultat på andre områder. Vi ser allerede at mange av jentene føler seg deprimert og stresset. Ved å øke læringstrykket kan trivselen i skolen synke betraktelig. (Voksne og elever)
- Vi ønsker ikke større mengde hjemmearbeid, jobbe mer variert (metodikk) -> kan øke motivasjonen/læringstrykk. «flink pike syndromet» bekymrer oss (Voksen ungdom)
- Lekser bør holdes på et moderat nivå, lesing er viktig- kan gjøres hjemme også (voksne lærere og foreldre)
- Nei til høyere faglige forventninger og nei til mer lekser. De flinke elevene jobber veldig mye for å oppnå resultater, de som sliter på skolen har mer enn nok lekser til tider.

Fritid:

Grensesetting

Snakker foreldre og foresatte seg i mellom om grenser?

Hva skjer dersom grensettingen er uklar?

Hvor går grensa for at ungdom under 18 år drikker alkohol?

Ansvar

Har foreldre og foresatte samfunnsansvar ovenfor andres barn og unge? Hvordan vise at man bryr seg i hverdagen?

- Ja, foreldre snakker om grenser. Hvis grensesettingen er uklar vil de utnytte situasjonen. Elever bør ikke drikke alkohol før de er 18. Samfunnsansvar/hvordan vise at man bryr seg i hverdagen: Være til stede å vise interesse (Foreldregruppe)
- Varsle skole, helsesøster eller foreldre (voksne lærere og foreldre)
- Foresatte snakker for lite seg i mellom. Mange voksne er ikke tydelige nok. Vi har et ansvar for hverandres barn «it takes a village….» (voksen ungdom)
- (1)Til en viss grad innenfor vennegjenger. (2) Uklare grenser skaper utrygghet og større testing. (3) 18 år er 18 år!. (4) alle har et samfunnsansvar for alle ungdommene. Kjøre, hente, legge til rette for at elevene har det bra, engasjere seg. (voksne og elever)
- (1) Ja, (2) Truserøsk, (3)13-18 år, (4) spør «hvordan går det» (Elever, gutter)
- Foreldra har et visst ansvar, men burde ikke ha for stramme tøyler (Elever, jenter)
- Foreldre bør snakke sammen om grensesetting. Ikke akseptabelt at ungdom under 18 år drikker alkohol. Si i fra til andre foreldre ang. andre ungdommer (foreldre + ungdom)
- Vi har en plikt til å handle som medmenneske (Lærere og foreldre)
- (1) JA.. Bli kjent med barns venner og foreldre (voksne)
- (1) ulik oppfatning, (2) skaper utrygghet), (4) ja, det har alle foreldre, stille spørsmål-åpne for dialog, ha et åpent hus, bidra i transport av barn (voksne og ungdom)

Helse og trivsel:

I følge undersøkelsen kommer det frem at mange elever føler seg ensom, spesielt jentene.

-Hva tenker dere kan være årsaken til dette?

-og hvilke tiltak kan iverksettes for å forbedre disse tallene? Både på skolen og i fritiden.

- Kan være en fase i livet, voksne må begrense egen skjermbruk/se barna (voksne og ungdom)
- Mye klikkdannelser hos jenter, tidlig innsats for å unngå klikkdannelser i barneskole (voksne)
- Sliter med selvbilde/kroppsfiksert, årsak; sosiale medier/reklame, sunnhetspress- mange holder på med idrett (lærere og foreldre)
- Store geografiske avstander (foreldre + ungdom)
- BUSS! gi jenter mere valgmuligheter (Ungdommer, jenter)
- Fordi de føler seg utfor? -> inkludere (ungdommer, gutter)
- Store avstander i kommunen, større klikkdannelser i jentegruppene, guttene spiller mer med hverandre på onlinespill enn jentene, jentene kan føle seg ensom når de ikke har noen å være sammen med i et friminutt, skolen må jobbe/endre mere med inkludering (voksne og elever)
- Iboende kjønnsforskjeller, gamle kjønnsrollemønster? (voksen ungdom)
- Internett/sosiale medier kan inneholde fallgruver, på skolen må lærerne prøve å følge med og så langt som mulig prøve å få flest mulig sosialisert. Foreldrene bør så langt som mulig stille opp som sjåfører, trenere, dugnader osv. Som bidrar til en sunn og sosialiserende hverdag for ungdommen. (Foreldregruppe)

Tobakk og rus:

I Steigen viste ungdataundersøkelsen gode tall i forhold til bruk av røyk/snus. Vi ligger betraktelig lavere enn landsgjennomsnittet og det har vært en stor nedgang siden 2013. Hva tenker dere skal til for å opprettholde denne tendensen?

- Sunne og gode tilbud både i skole og fritidssammenheng (idrett, kultur) (Foreldregruppe)
- Opprettholde forebyggende arbeid, foreldre må gå foran som gode forbilder (Voksen ungdom)
- Røykekontrakt, Opplysningsarbeid, Fokus/Fortsatt fokus i undervisning (voksne og elever)
- Støtte hverandre (elevgruppe, gutter)
- Er ikke tøft med rusmidler, så er bare å innse det. Ikke høyt gruppepress (elevgruppe, jenter)
- Opplyse + fortsette forebyggende (Foreldre og ungdom)
- Fokus på sunnhet og være aktiv innenfor idrett er positivt (lærere, foreldre)
- Røykekontrakt, Holdningsarbeid, fortsatt røykfrie arbeidsplasser (bare voksne)
- Fortsette å være gode rollemodeller, handler om større trender (voksne og ungdom)

I Steigen viser ungdataresultatene at bruk av alkohol blant ungdommer ikke har endret seg siden 2013 (21%) og ligger nesten dobbelt så høyt i forhold til landsgjennomsnittet (14%). En del elever oppgir at de er usikre eller ikke vet hvilke regler de har i forhold til alkohol hjemme. Samtidig viser undersøkelsen at foreldrenes meninger er viktige.

- **Hva tenker dere kan gjøres for at alkoholforbruket blant ungdom i Steigen skal bli lavere?**

- Prioritere å hente de unge i helgene (Foreldre og elever)

- Holdningsarbeid, Foreldre som forbilder? Kanskje må en redusere forbruket blant voksne, rusfrie arrangementer (voksne)
- Foreldre må vise nulltoleranse for alkohol under 18 år (lærere, foreldre)
- Tydelige regler- og i hvertfall ikke gi alkohol til mindreårige (foreldre + ungdom)
- 18 + ikke kjøper til 18- (ungdom, jenter)
- Være strengere i butikkassen/ gi de mere så blir de lei! (Elever, gutter)
- Tydelige foreldre på hva som er greit og ikke greit, Foreldrene må snakke med elevene før dette temaet kommer opp. (Voksne og elever)
- Mer åpenhet i heimen, gå for 18 års grense. Vær tydelig på dette, forebyggende info (Voksen ungdom)
- Samarbeid foreldre imellom -> sette klare grenser. Overskrider grensene må det få konsekvenser. (Foreldregruppe)

Risikoatferd og vold:

I følge ungdataundersøkelsen har det vært en nedgang i kriminalitet/hærverk og bruk av rusmidler blant ungdom i Steigen siden 2013. Samtidig ligger vi litt over landsgjennomsnittet på noen områder.

- **Hva mener dere kan være god forebygging?**
- Samme svar som under tobakk og rus, i tillegg viktig med informasjon/opplysning om kostnader, skadevirkninger, konsekvenser osv hvis man misbruker rusmidler (Foreldregruppe)
- Informasjon om konsekvenser av lovbrudd. Hente inn eksterne forelesere som kan fortelle sin virkelige historie (voksne og elever)
- Gi trivsel (elevgruppe, gutter)
- Opprettholde et godt aktivitetstilbud -> transport til/fra aktiviteter (foreldre og ungdom)
- Forebygging på psykisk helse hos jenter (lærere og foreldre)
- Nulltoleranse for nasking, lås inn medikamenter (voksne)
- Kommunens tverrfaglige samarbeid omkring forebygging. Kan slåssing være knyttet til taekwondo?? (Voksne og ungdom)

TILVISNINGSAVTALER

Saksbehandler:	Kari Lynum	Arkiv: 613
Arkivsaksnr.:	17/1153	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
101/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

1. **Steigen kommune skal i samarbeid med Husbanken og aktuelle boligutbyggere fremskaffe utleieboliger for vanskeligstilte på boligmarkedet gjennom ordningen med tilvisningsavtale.**

2. **Rådmannen gis fullmakt til å framforhandle og undertegne tilvisningsavtaler med aktuelle boligutbyggere i samarbeid med husbanken.**

Saksutredning:

Steigen kommune har behov for utleieboliger av ulik størrelse til personer som er vanskeligstilt på boligmarkedet. Denne betegnelsen kan i perioder i livet kan gjelde alle. Det er personer som i perioder har vanskelig med å få bolig i forhold til helse, økonomi eller sosiale forhold.

Kommunen ønsker å inngå tilvisningsavtaler med en eller flere profesjonelle utleieaktører slik at vanskeligstilte sikres gode og stabile leieforhold i det private markedet. Muligheten til å inngå tilvisningsavtaler vil bli annonsert.

En tilvisningsavtale er en avtale mellom utleier og kommune hvor kommunen gis rett til å tilvise sine boligsøkere til boliger omfattet av tilvisningsavtalen, men hvor selve avtalen inngås mellom utleier og den tilviste boligsøker.
Avtalen mellom utleier og kommune gjør at kommunen kan henvise sine boligsøkere til eiere/forvaltere av de boligene som er bundet av tilvisningsavtalen. Den enkelte boligsøker inngår leiekontrakt med boligeieren. Kommunen har tilvisningsrett til alle boligene i prosjektet i 20 år, men vil til enhver tid bare kunne tilvise inntil 40 prosent av boligene. De øvrige 60 prosent av boligene er ordinære utleieboliger.
Dette fører til gode bomiljø med en blanding av boliger for vanskeligstilte og ordinære boliger. Behovet for ordinære boliger er også økende.
Kommunen har gjennom en slik avtale ikke noe økonomiske forpliktelser, men kun en rett til å tilvise til vanskeligstilte til enhver tid 40% av boligene

VALG AV REPRESENTANTER TIL KULTURVALGET I SALTEN KULTURSAMARBEID

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: 033
Arkivsaksnr.:	15/689	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
102/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Arne B Vaag velges som representant til kulturutvalget i Salten regionråd ut valgperioden. Som vararepresentant velges Liv Rigmor Eidissen.

Saksutredning:
Kommunestyrene skal velge en representant og en vararepresentant til Kulturutvalget i Salten Kultursamarbeid. Valgperioden er for fire år. Steigen kommunestyre valgte i november 2015 Erling Hekneby som representant, med Liv Rigmor Eidissen som vara. Erling Hekneby har ikke akseptert dette vervet, og Steigen har derfor ikke vært representert i kultursamarbeidet. Vi har heller ikke satt av ressurser til kultur-administrasjon, og har derfor store problemer med å følge opp og delta i Salten kultursamarbeid.
Ordfører har forespurt Arne B Vaag om å påta seg dette vervet, noe han har sagt seg villig til.

I Salten Kultursamarbeids årsmøte 05.06.15 ble følgende vedtak fattet:
«Ved valg av representanter til kulturutvalget tilstrebes det en miks av administrativt ansatte innenfor kultur og politiske representanter. Dersom representanten som velges er politisk valgt skal vararepresentanten være administrativt ansatt og vice versa.»
Salten kultursamarbeid ber i brev datert 16.09.15 om at anbefalingen fra årsmøtet blir fulgt ved valg av nye representanter etter høstens valg.

OMORGANISERING AV TJENESTETILBUD
PLEIE- OG OMSORGSSEKTOREN

Saksbehandler:	Nina Haugli	Arkiv: 031
Arkivsaksnr.:	17/1068	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
9/17	Steigen arbeidsmiljøutvalg	28.11.2017
70/17	Steigen formannskap	29.11.2017
1/17	Partsammensatt Utvalg	06.12.2017
103/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:
Steigen kommunestyre vedtar å redusere antall institusjonsplasser for langtidsopphold ved Steigentunet med 8 plasser. Dette gjøres parallelt med oppbygging av hjemmetjenesten til heldøgns tilbud, samt videreutvikling av dagtilbud for hjemmeboende.

Behandling/vedtak i Steigen arbeidsmiljøutvalg den 28.11.2017 sak 9/17

Behandling:
Referat av drøftinger i møtet:

Steigen Arbeidsmiljøutvalg behandler de arbeidsmiljømessige konsekvenser i forbindelse med omstilling i pleie- og omsorg.

Den gjennomførte ROS-analysen på arbeidsmiljø-perspektivet ble gjennomgått og drøftet. I omstillingsarbeidet skapes det lett usikkerhet hos ansatte som igjen påvirker arbeidsmiljøet. Det knyttes usikkerhet om hva vil skje med demente som flyttes på. Det blir noen ubesvarte spørsmål om hvordan man skal klare å få en god overgang mellom dagens drift med nedlegging av sykehjemsplasser, samtidig som hjemmebasert omsorg skal utvikles. Ansatte skal stå med «èn fot i to leirer» og være positive bidragsytere til en endringsprosess som går over tid. Jevnlig informasjon og møter i endringsprosessen er en nøkkel for at omstillingen skal kunne gjennomføres best mulig uten at det skapes for mange usikkerhetsmomenter. Det påpekes også viktigheten av å gå i dybden på den forelagte handlingsplan for å konkretisere tiltakene, spesielt hvordan man håndterer ansattes situasjon underveis i endringsprosessen.

En sentral faktor for å lykkes med omstillingen av tjenestetilbudet, er innføring av velferdsteknologi. For mange er dette skremmende og ansatte må vite at de får nødvendig støtte og opplæring for å kunne beherske nettbrett og smarttelefon som arbeidsverktøy. Det kreves en god plan for å få til en vellykket innføring av velferdsteknologien i pleie- og omsorg

Et kritisk punkt som er tatt med i ROS-analysen, både brukerper- og arbeidsmiljøperspektivet, er foreslått bemanningsplan med tre nattevakter, hvor den ene skal være knyttet opp mot hjemmebasert omsorg/hjemmesykepleien. Usikkerheten knyttes til situasjon hvor den ene på

vakt må ut på oppdrag i kommunen og det blir kun to ansatte igjen på Steigentunet. Nattevakten i hjemmetjenesten skal hovedsakelig være tilgjengelig for Steigentunet og omsorgsboliger i tredje etasje. I dag er det ingen faste oppdrag på natt ute i kommunen. Ledelsen mener derfor det vil være riktig å ikke bemanne opp med totalt fire nattvakter, men ha åpning for at det ved behov kan vurderes ekstra bemanning. Tillitsvalgte mener at det bør sikres å alltid være tre ansatte på natt på Steigentunet, uten fare for at det kan bli kun to på vakt. Her ser partene forskjellig på saken, men begge er enige om at forsvarlighet i forhold til brukerne er et felles anliggende.

Arbeidsmiljøutvalget ønsker å komme med en uttalelse som skal sikre arbeidsmiljøet i omstillingsprosessen:
Fokus på fortløpende informasjon i omstillingsarbeidet. Det må lages en forpliktende plan for innføring av velferdsteknologi. Det må sikres og beholde kompetanse innenfor demensomsorgen. Det lages en utvidet handlingsplan med konkrete tiltak som ivaretar ansatte og arbeidsmiljøet i omstillingsarbeidet.

Steigen Arbeidsmiljøutvalg kommer med følgende uttalelse:

I det planlagte omstillingsarbeidet er det viktig å sikre arbeidsforholdene og arbeidsmiljøet til de ansatte. Det er derfor viktig å arbeide med følgende områder i omstillingsarbeidet:

- Fokus på fortløpende informasjon
- Det lages en forpliktende plan for innføring av velferdsteknologi
- Sikre og beholde kompetanse innenfor demensomsorgen; rett person på rett plass.
- Det utarbeides en utvidet handlingsplan med konkrete tiltak som ivaretar ansatte og arbeidsmiljøet.

Enstemmig vedtatt.

Behandling/vedtak i Steigen formannskap den 29.11.2017 sak 70/17

Vedtak:
Steigen kommunestyre vedtar å redusere antall institusjonsplasser for langtidsopphold ved Steigentunet med 8 plasser. Dette gjøres parallelt med oppbygging av hjemmetjenesten til heldøgns tilbud, samt videreutvikling av dagtilbud for hjemmeboende.

Vedtatt med 4 mot 1 stemmer.

Behandling/vedtak i Partsammensatt Utvalg den 06.12.2017 sak 1/17

Behandling:
Tillitsvalgte ønsker følgende protokolltilførsel:
Arbeidstakerorganisasjonene er bekymret for at man begynner i feil ende i omstillingsarbeidet og at det ikke er gjennomførbart å legge ned 8 sykehjemsplasser før hjemmetjenesten er tilstrekkelig oppbygd.

Nytt forslag til vedtak fra Fred Eliassen:
PSU vedtar å stoppe prosessen om nedlegging av sykehjemsplasser i 2018. Samtidig foreslår PSU å starte arbeidet med heldøgns omsorgsboliger. Disse skal være bygd så snart som mulig, senest innen 1. juli 2019. Da fortsetter arbeidet med å ta ned sykehjemsplasser, hvis det fortsatt er forsvarlig.

Opprinnelig forslag til vedtak ble stemt over opp mot nytt forslag fra Fred Eliassen..

Nytt forslag til vedtak fra Fred Eliassen fikk flertall.

Vedtak:
PSU vedtar å stoppe prosessen om nedlegging av sykehjemsplasser i 2018. Samtidig foreslår PSU å starte arbeidet med heldøgns omsorgsboliger. Disse skal være bygd så snart som mulig, senest innen 1. juli 2019. Da fortsetter arbeidet med å ta ned sykehjemsplasser, hvis det fortsatt er forsvarlig.

Vedtatt 3 mot 2 stemmer.

Saksutredning:
Det er gjennomført ROS-analyser som belyser både brukerperspektivet og arbeidsmiljøperspektivet.

I ROS-analysen blir det pekt på at det er viktig å få ut informasjon om omstillingen i organisasjonen. Hele omstillingen krever et tett og godt samarbeid mellom fagledere i avdelingene og leder for hjemmesykepleien og institusjon. Tydelig ledelse vil være et viktig suksess-kriterium i gjennomføringen av hele omstillingen. Det vil tilføre nødvendig struktur, samtidig som det bidrar til å tilfredsstille informasjonsbehovet. Det vil også gi et mer helhetlig og likt tilbud til pasienter og beboere over tid, og pårørende vil også kunne oppleve samme rutiner når det gjelder å motta informasjon. Ressursen som er avsatt til å lede avdelingene må vurderes kontinuerlig.

ROS-analysene peker også på ressursen nattevakt i omstillingsperioden. I dag er det tre nattevakter inne på Steigentunet, som har tilsynet med pasientene ved institusjonen og tilsyn i omsorgsboligene i tredje etasje. Omsorgsboligene er tilknyttet sykesignalanlegget på Steigentunet, og de som er leietakere her, kan ringe på i løpet av natten. I dag er

omsorgsleilighetene ivaretatt av nattevaktene som jobber ved institusjonen. Når ny turnus trer i kraft, er det foreslått at to nattevakter skal ha tilsynet med institusjonsbeboere, og den tredje skal være tilknyttet hjemmesykepleien. Alle har oppmøtested Steigentunet. Det er i dag ingen faste planlagt oppdrag for nattevakten i hjemmesykepleien. Alle henvendelser om akutt hjelp skal ivaretas av legevakten som i dag. Inntil det blir faste planlagte oppdrag i hjemmesykepleien, blir det samme antallet nattevakter som i dag, inne på Steigentunet. Forskjellen er at to tilhører institusjonsomsorg, og en tilhører hjemmesykepleien. Hjemmesykepleien har god oversikt over sine brukere/pasienter, og det vil bli vurdert fortløpende å endre på nattevaktressursen når behovet etter hvert vil melde seg hos hjemmeboende brukere. Dette blir ivaretatt ved tett samarbeid mellom hjemmesykepleien og tjenesten institusjon, og da særlig avdelingen for korttids- og rehabiliteringsopphold. Framtidig tilpassing av ressurser for å imøtekomme brukernes behov, må dekkes ved omfordeling av dagens ressurser. Ved institusjonen vil det være tilgjengelig 41,41 årsverk, som inkluderer både ekstravakter og vakter for faste ansatte. Fordelt på dagens 40 plasser totalt, gir det en pleiefaktor på 1,04. Samme antall årsverk fordelt på færre institusjonsplasser vil gi en pleiefaktor høyere enn 1,04, alt etter hvor mange plasser årsverkene fordeles på.

I arbeidet med ROS-analysene blir det tatt opp at iverksetting og implementering av ny teknologi kan ta lengre tid enn forventet og kreve mer ressurser. Det er fire ansatte som er i gang med etterutdanning innen velferdsteknologi. Arbeidet med innføring og implementering vil fortsette som det er påbegynt, men blir selvsagt mer aktuelt når tjenestene skal dreie mer mot hjemmebasert omsorg i årene som kommer. Det første som vil bli gjort er å bytte ut dagens analoge trygghetsalarmer med nye digitale utgaver, og her samarbeider Steigen kommune med nabokommuner i Salten. Innkjøp, opplæring og tilbud om nettverkssamlinger inngår i dette samarbeidet. Alle ansatte får opplæring i utstyr som skal tas i bruk etter hvert som det kommer på plass. Det kom frem i arbeidet med ROS-analysene at det må lages en framdriftsplan for innføring av velferdsteknologi med tidsperspektiv, og ansvarsforhold.

Arbeidet med å videreutvikle dagtilbud til hjemmeboende eldre fortsetter. Til nå er dagtilbudet på Steigentunet mest rettet mot de som bor i institusjon og i omsorgsboligene som ligger nærmest Steigentunet. Skagstad gård på Engeløya tilbyr «Inn på tunet», et samarbeid som blant annet mottar årlig prosjektstøtte fra Landbruksdepartementet og Helse- og omsorgsdirektoratet (Rapport 3 – 2017, UiT/Nordlandsforskning/KUN/Uni Research Rokkansenteret; Hvordan ivaretas den sosiale omsorgen?).
Et godt dagtilbud vil bli en viktig del av omstillingen i pleie og omsorgstjenesten i årene fremover. Rapporten det vises til over, vil bli lagt til grunn i det videre arbeidet for å imøtekomme behov i den aldrende befolkningen som er hjemmeboende.

Omstilling er et kontinuerlig arbeid, og det vil i årene fremover utfordre kommunene i større grad enn det har gjort til nå. Dette er beskrevet i gjeldende omsorgsplan;

> *«Utfordringene handler også om å bryte med tradisjoner og om å innse at vi i framtida må tenke annerledes dersom tjenesteutøvelsen skal være bærekraftig.*

Vi vet at vi ikke kommer til å kunne bruke mer ressurser på disse tjenestene, heller er det slik at vi må klare oss med færre ressurser. Dette vil utfordre vant tankegang hos innbyggere i Steigen, vi kan ikke forvente at vi i de kommende årene kan få kommunale tjenester i samme omfang som vi har vært vant til. Innbyggerne må rett og slett regne med å ta større ansvar for egen helse og også større ansvar for å stille opp for hverandre. Vi tror at innbyggerne i Steigen, som alle andre steder, ønsker å klare seg selv. Vår utfordring blir mer å lære opp og mestre og å legge til rette for nettopp det» (s. 6).

Bakgrunn:
I kommunestyret i desember 2016 ble det fattet budsjettvedtak om å redusere med åtte institusjonsplasser for langtidsopphold ved Steigentunet. Dette har også vært vedtatt i tidligere budsjettprosesser. Tiltaket forutsetter oppbygging av hjemmetjenesten.

Omorganiseringen som nå er tenkt gjennomført er i tråd med vedtatt «Helse- og omsorgsplan 2020» for Steigen kommune. En omstillingsprosess av et slikt omfang vil nødvendigvis gå over en lengre periode, fordi reduksjonen i antall institusjonsplasser skal skje ved naturlig avgang. I omstillingsprosessen som er i gang, er det ingen som skal miste tjenester de har krav på og som de har vedtak på i dag.

BUDSJETTREGULERING 2017

Saksbehandler:	Arne Vikki	Arkiv: 200
Arkivsaksnr.:	17/106	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
104/17	Steigen kommunestyre	13.12.2017

Forslag til vedtak:

Kommunestyret regulerer investeringsbudsjettet med følgende:

Art	Beløp
Salg av eiendeler	-18 012 947
Kjøp av aksjer	18 012 947

Kommunestyret regulerer driftsbudsjettet med følgende:

Art	Beløp
MVA refusjon	-5 466 634
Påløpt mva	5 466 634
Sykelønnrefusjon	-1 177 699
Lønn inkl sosiale kostnader	1 177 699

Saksutredning:
Bakgrunnen for regulering av investeringsbudsjettet er vedtak i kommunestyret i sak 87/15 om etablering av Storskjæret AS. En del av den innskutte kapitalen i Storkjæret AS er tingsinnskudd av tomt inkludert infrastruktur. Det ble ikke gjort budsjettvedtak på denne saken.
Reguleringen av driftsregnskapet er med bakgrunn i påløpt sykeslønnsrefusjon og MVA.

Bakgrunn:
Kommunelovens §46 krever at budsjettet skal være fullstedig og innholde alle inntekter og kostnader kommunen forventer å få.